

3

LOSSE NUMMERS 80 CENT

MAANDBLAD VAN HET NEDERLANDSCH VERBOND VOOR SIBBEKUNDE

Sibbe

Maandblad van het Nederlandsch Verbond voor Sibbekunde

Hoofredacteur: C. Pama, Von Gensaustraat 169, Voorburg (Z.H.),
Tel. 722690, aan wien alle stukken, de redactie betreffend, dienen
te worden gezonden.

Administratie: Uitgeverij „Liebaert“, Stadhouderskade 40, Amster-
dam-Zuid. Giro No. 410231.

Abonnementsprijs: f 5.— per jaar. — Losse nummers 50 cent.

Overname van stukken zonder toestemming verboden.

Versijnt den 15en van iedere maand.

3e Jaargang no. 3

MAART 1943

INHOUD:

ERKENDE SIBBEKUNDIGEN, door C. Pama	63
EEN RUSSISCH-HUGENOOTSCHE RELATIE IN DE 18e EEUW, door Dr. W. Gaade	68
DE OPKOMST VAN EEN FAMILIE (3), door C. Pama	71
SIBBE, door Ferdinand Vercocke	75
HET VOORGESLACHT VAN MEVROUW BOSBOOM-TOUS- SAINT, door W. D. H. Rosier	77
DE LA FONTAINE DIT WIGART, door Mr. H. Borden	80
GESLAGT REGISTER DER BULTEELS	82
LEGESBESLUIT BEVOLKINGSREGISTER	83
UIT HET VERBOND	84
VRAGEN EN ANTWOORDEN	85
Afbeelding op den omslag: Mevrouw A. L. G. Bosboom-Toussaint	

Het Nederlandsch Verbond voor Sibbekunde (secretariaat: Willemstr. 47,
Den Haag, telefoon 117869, postrekening 40002) is de organisatie van
allen, die belangstelling hebben op sibbekundig gebied. Bovendien over-
koepelt het alle in Nederland op dit gebied werkzame verenigingen. 50
het Verbond zijn aangesloten.

Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, Blywaag 3,
Den Haag, en de verschillende familievereenigingen.

UITGEVERIJ LIEBAERT — STADHOUDERSKADE 40 — AMSTERDAM-ZUID

Erkende Sibbekundigen

Voordat het Nederlandsch Verbond voor Sibbekunde zijn werkzaamheden begon was de belangstelling voor wat men toen nog noemde „genealogie” hier te lande betrekkelijk gering. Zij concentreerde zich in hoofdzaak binnen de grenzen van het Nederlandsche Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde en enkele kleinere groepen zooals de Nationale Vereeniging en het Ned. Archief voor Genealogie en Heraldiek. De aard van de leden van het Genootschap, kortweg „De Leeuw” genoemd, leidde er toe, dat dezen hun onderzoekingen hoofdzakelijk verrichtten in de verschillende rijks- en gemeente-archieven. De Burgerlijke Stand en het Bevolkingsregister, die het begin van alle sibbekundig onderzoek vormen, werden door hen maar weinig geraadpleegd, omdat de meesten dit stadium al jaren lang te boven waren. Van een overbelasting van deze instellingen kon dus niet gesproken worden, integendeel waren de weinige onderzoekers die hun onderzoekingen tot de 19e en 20e eeuw uitstrekten, dikwijls onkundig van het belangrijke materiaal, dat B.S. en B.R. soms konden verstrekken.

Deze toestand wijzigde zich grondig, toen na de oprichting van het Verbond de propaganda voor onderzoek naar het voorgeslacht krachtig ter hand genomen werd. De opwekking hiertoe richtte zich niet tot de reeds werkzame onderzoekers, doch integendeel tot een publiek, dat tot nu toe van de begrippen stamboom, kwartierstaat en parenteel slechts een vage of in het geheel geen voorstelling had. De practijk heeft wel overduidelijk bewezen, dat de leden van het Verbond slechts in enkele gevallen reeds vóór de oprichting hiervan aan sibbekundig onderzoek „deden”. De overgrote meerderheid begon pas aan het onderzoek juist door de propaganda, die het Verbond hiervoor voerde.

Het gevolg daarvan was, dat al deze onderzoekers, en waarschijnlijk nog veel meer personen buiten onze eigenlijke leden, zich op den Burgerlijken Stand en het Bevolkingsregister stortten. Hier toch moest men zich doorheen geworsteld hebben, wilde men aan het werkelijke archiefonderzoek kunnen beginnen. Tegelijkertijd werd men zich steeds meer bewust, welk een prachtig hulpmateriaal vooral het Bevolkingsregister voor sibbekundig onderzoek bood en vroeg men thans gegevens over onderwerpen, waarvoor vroeger vrijwel geen belangstelling bestond. Het resultaat werd op den duur, dat een belangrijk deel van de werkzaamheden der daarbij betrokken ambtenaren ging bestaan uit het geven van sibbekundige inlichtingen.

Van de oprichting van het Verbond af, hebben wij een dergelijken gang van zaken voorzien en geadviseerd hiervoor tijdig maatregelen te treffen. Wij hebben zelfs getracht een en ander in goede banen te leiden, door oprichting van de Ned. Vereeniging van Genealogen. Toen wij daarbij de

wenschelijkheid betoogden, dat de archieven niet meer voor ieder toegankelijk zouden zijn, doch alleen voor hen, die bewijzen van bekwaamheid konden overleggen om met die archieven om te gaan, brak van den kant der archivariissen een storm van protest los. Hierdoor toch zou aan het zoo heilige huisje der openbaarheid van de archieven getornd worden. Deze tegenstand ging zelfs zoover, dat een onzer archivariissen mij haast met tranen in de oogen verzekerde, dat onze actie op den duur een eeuwenlangen strijd voor de openbaarheid der archieven vergeefs zou doen zijn, en dat hij ons daarom zoo veel mogelijk zou bestrijden. Dit was dan ook mede een der redenen, dat wij op den duur de Ned. Vereeniging van Genealogen hebben vereenigd met het Ned. Verbond v. Sibbekunde.

Van den kant van Burgerlijken Stand en Bevolking nam men echter een geheel ander standpunt in. Hier was men niet, zooals bij de archieven, unaniem een bepaalde meening toegedaan, doch streden in den boezem van deze instellingen verschillende stroomingen om den voorrang, dien men zou kunnen noemen een vooruitstrevende en een conservatieve richting. Aan het hoofd van het Bevolkingsregister stond bovendien de Rijksinspectie, een instituut, dat metterdaad leiding gaf en de bevolkingsboekhouding onvermoeid in nieuwe en betere banen stuwde.

Het viel dan ook niet te verwonderen, dat men op de Rijksinspectie al spoedig tot de slotsom kwam, dat het niet aanging aan Jan-en-alles-man maar alle gewenschte gegevens te verstrekken, daar de kans, dat deze gegevens misbruikt zouden kunnen worden, niet denkbeeldig was, vooral niet in den tegenwoordigen tijd. Bij het Bevolkingsregister had men zich bovendien vrijwel nooit het hoofd gebroken over het beginsel van de openbaarheid van de archieven, hoewel de archieven van het Bevolkingsregister toch op nagenoeg één lijn te stellen zijn, met die van de Rijks-, Gemeente- en andere archieven. Dezer dagen heeft men dan ook den knoop doorgehakt en een eind gemaakt aan de vrijheid uit het bevolkingsregister te vragen, wat men maar weten wil. Elders in dit nummer drukken wij de belangrijkste bepalingen van het „Legesbesluit Bevolkingsregisters” af, waaruit blijkt, welke gegevens men wel dan niet kan krijgen. Tevens is hierbij een uniform tarief vastgesteld voor deze inlichtingen. Dit laatste kan ons niet anders dan verheugen. Ten aanzien van het heffen van leges voor de inlichtingen uit het Bevolkingsregister heerschte een onbeperkte vrijheid, die ertoe leidde, dat men eenerzijds soms voor het verheugende feit stond, dat men voor een bepaalde inlichting niets verschuldigd was, doch die er anderzijds toe leidde, dat gemeenten bedragen durfden vragen, die ver uitgingen boven het bereik van den gemiddelden onderzoeker.

Zooals men zal zien, is in het besluit met het sibbekundig onderzoek terdege rekening gehouden. In groote lijnen komt het hier op neer, dat aan onderzoekers in het algemeen slechts inlichtingen mogen worden verstrekt omtrent een vroeger of tegenwoordig adres en omtrent den geslachtsnaam en de voornamen. In bijzondere gevallen kunnen echter bovendien inlichtingen worden gegeven over dag, maand en jaar van geboorte, ge-

boortegemeente, beroep, nationaliteit en burgerlijken staat, een en ander echter slechts op voorwaarde, dat de aanvrager aan kan toonen dat hij bij de verstrekking van deze gegevens een gerechtvaardigd belang heeft. Wil men dus deze gegevens ontvangen ten dienste van het sibbekundig onderzoek van de eigen familie, dan is dit o.i. een gerechtvaardigd belang en zal de ambtenaar deze gegevens over het algemeen wel niet weigeren. Anders wordt het echter, wanneer men — b.v. bij kwartierstaat of partenteel onderzoek — ook inlichtingen vraagt over families, die een anderen geslachtsnaam hebben dan de aanvrager. Men loopt dan een groote kans, dat de ambtenaren deze gegevens weigeren, want om aan te toonen, dat men een gerechtvaardigd belang heeft bij het bezit van deze feiten, zou men iederen keer een gewaarmerkten kwartier- of anderen staat moeten inzenden, iets wat in de practijk onmogelijk is.

Men heeft daarom de gelukkige gedachte gehad hen, die een onderzoek instellen naar hun eigen of aanverwante families, van deze bepalingen uit te zonderen en daarbij het kunstmatige onderscheid gemaakt tusschen „sibbekundigen” en „genealogen”. Tusschen beide woorden bestaat in feite geen verschil van beteekenis. Het woord „genealoog” is slechts een wetenschappelijker benaming voor wat wij een „sibbekundige” noemen. Het hoofd van het Bevolkingsregister heeft echter vastgesteld, dat voortaan onder „genealoog” zal verstaan worden iemand, die de sibbekunde als beroep uitoefent, dus wat men tot nu toe een beroepsgenealoog noemde. De amateur-sibbekundigen vallen nu onder de benaming „sibbekundigen”. Zooals wij reeds zeiden is dit onderscheid in wezen volkomen kunstmatig. Hopelijk zal het echter in de practijk wel voldoen. Teneinde een uniformiteit in terminologie te bevorderen, zullen wij deze woorden thans ook zoo gebruiken en wij hopen, dat de Nederlandsche Leeuw hetzelfde zal doen. Een genealoog is voor ons dus voortaan uitsluitend een beroepsgenealoog en een sibbekundige altijd een amateur-onderzoeker.

Het belangrijkste van het geheele besluit is echter wel de regeling, dat sibbekundigen en genealogen slechts inlichtingen kunnen verkrijgen indien zij overleggen een genummerde verklaring van het Hoofd der Rijksinspectie van de Bevolkingsregisters, houdende, dat de betrokken onderzoekers als zoodanig zijn erkend. Hiermede zijn wij dus plotseling in het bezit gekomen van *erkende* onderzoekers en is deze erkenning practisch onmisbaar geworden voor ieder, die metterdaad het sibbekundig onderzoek ten eigen behoeve of als beroep verricht.

Nu rijst natuurlijk onmiddellijk de vraag, op welke wijze en voorwaarden een dergelijke erkenning gegeven zal worden. Wat de genealogen betreft, ligt het voor de hand, dat hierbij ingeschakeld zal worden de Centrale Dienst voor Sibbekunde. Deze is daar uitermate voor geëigend. De sibbekundigen, voor zoover zij lid zijn van het Ned. Verbond v. Sibbekunde of daarbij aangesloten organisaties, kunnen zich wenden tot het secretariaat van het Verbond. Dit neemt de zorgen voor de erkenning door het Hoofd van de Rijksinspectie van de Bevolkingsregisters op zich en heeft

bij deze ook een adviseerenden stem inzake de overige aanmeldingen. De erkende sibbekundigen en genealogen ontvangen een bewijs als zoodanig en het nummer daarvan moeten zij steeds vermelden in hun correspondentie met ambtenaren van het Bevolkingsregister. Wordt iemand een erkenning ontnomen, dan is sibbekundig onderzoek voor hem vrijwel onmogelijk. Ieder lid, dat zich als sibbekundige erkend wil zien, wende zich dus tot ons secretariaat, onder vermelding van volledige naam en voornamen en *het nummer van zijn persoonsbewijs*. Dit laatste is beslist noodzakelijk. Zoo spoedig mogelijk zal hem dan het bewijs van erkenning na goedkeuring door ons toegezonden worden. Daar deze aanvragen afzonderlijk bewaard worden, gelieve men daarin geen andere vragen e.d. te stellen, dan alleen de aanvraag voor de erkenning en de vermelding van het persoonsbewijsnummer.

Uit wat wij in den aanhef van dit artikel schreven, blijkt reeds, dat wij dezen maatregel ten zeerste toejuichen. Eerst op deze wijze zal men een eind kunnen maken aan de beunhazerij van sommige zich noemende genealogen en aan het ergerlijk misbruik, dat sommige sibbekundigen van de hun verstrekte gegevens maken. Er zullen n.l. maatregelen getroffen worden, dat het dezen onderzoekers onmogelijk wordt, hun gegevens, bij uitsluiting, via derden te verkrijgen. Wij hopen dat het gebied, waarvoor deze erkenning als sibbekundige of genealoog geldt, spoedig ook uitgebreid moge worden tot andere terreinen. Het sibbekundig onderzoek kan bij dit alles slechts welvaren.

C. PAMA

Een Russisch-Hugenootsche relatie in de achttiende eeuw

Als gevolg van den tamelijk sterken toevloei van Hugenotenbloed naar ons land is het een normaal verschijnsel, dat een Nederlander bij het samenstellen van zijn kwartierstaat ontdekt, zonder het tot dusver geweten te hebben, ook een deel van dat Hugenotenbloed in zijn aderen te hebben. Het verwonderde mij dan ook geenszins, toen ik, bij het uitwerken van mijn kwartierstaat, daarin reeds als nummer 17 een Franschen naam aantrof: Livia Nicoline Richier (geb. Den Haag 11-3-1773, overl. Arnhem 30-11-1842), die op 30-7-1797 in de Scheveningsche Kerk trouwde met Christiaan Johannes Gaade (geb. Den Haag 26-8-1772, overl. aldaar 6-9-1827). Het vermoeden, hier met een Hugenotenafstammeling te maken te hebben werd nog versterkt, toen ik bemerkte dat haar grootvader Salomon Richier, bij zijn huwelijk op 14-10-1736, eveneens in de Scheveningsche Kerk, opgaf uit Berlijn afkomstig te zijn. Als iemand met een dermate specifiek Franschen

naam als Richier uit Berlijn tot ons komt, is het zoo goed als zeker, dat hij behoort tot die families, die bij de uitzwerming uit Frankrijk in het noodlottige jaar 1685 hun weg naar Duitschland zochten. Een informatie hieromtrent bij de Bibliothèque Wallone te Leiden bevestigde mijn vermoeden, waarna de volgende gang van zaken kon worden gereconstrueerd: Op 11-6-1653 werd te Montélimar (Dauphiné), als zoon van Paul Richier en demoiselle Caron geboren Charles Richier, die als 32-jarige in 1685 de wijk nam naar Duitschland, waar hij in Celle (Hannover) op 1-5-1688 huwde met Eve Chappuseau, de in 1666 of 1667 te Genève geboren dochter van Samuel Chappuseau en Marie Tricot. Dit echtpaar Richier—Chappuseau werd het ouderpaar van bovengenoemden, later naar Nederland gekomen Salomon Richier.

Het is aardig hier op te merken, dat de grootvader van Salomon Richier, Samuel Chappuseau, reeds lang vóór 1685 in Nederland woonachtig was. Wellicht heeft hij dus zijn schoonzoon Richier op ons land, dat zijn Gouden Eeuw beleefde, opmerkzaam gemaakt en heeft dit indirect de latere komst van zijn kleinzoon hierheen beïnvloed.

Op 24-9-1656 werd Samuel Chappuseau n.l. met zijn eerste vrouw Marie de la Serra aangenomen als lid van de Waalsche Kerk te Amsterdam, daarheen overgeschreven vanuit Lyon. Hij heeft niet bepaald een stilzittend leven geleid, want niet alleen worden uit zijn huwelijk met Marie de la Serra tusschen 1656 en 1661 vier kinderen geboren te Amsterdam, den Haag en Leiden, doch in zijn tweede huwelijk woonde hij met zijn vrouw Marie Tricot in Genève, waar bovengenoemde dochter Eve Chappuseau geboren werd, terwijl we hem bij het huwelijk van deze dochter in 1688 in Celle aantreffen als gouverneur van de pages van den Hertog van Celle. Hier vond hij tenslotte zijn einde en ook zijn weduwe bleef aldaar tot haar dood op 12-5-1714 wonen.

Keeren wij vervolgens tot de Richiers terug, dan zien wij dus in Celle op 1-5-1688 Eve Chappuseau huwen met den chirurgijn Charles Richier, den Hugenoot uit Montélimar. Dit echtpaar trok naar Berlijn, waar op 1-7-1704 hun zoon Salomon Richier geboren werd, die blijkbaar evenmin als zijn voorouders aan honkvastheid geleden heeft. Ook hij trok de wereld in, verliet Berlijn en kwam in Nederland terecht. Zijn ouders bleven te Berlijn wonen, waar zijn moeder, Eve Chappuseau, op 14-7-1725 op 58-jarigen leeftijd overleed en zijn vader Charles Richier als maître-chirurgien op 19-4-1730, bijna 77 jaar oud, stierf. Zelf huwde Salomon op 14-10-1736 in de Scheveningsehe Kerk met de uit Roermond afkomstige Anna Catharina Schmetz¹⁾ en stierf te den Haag op 30-3-1770.

De Russisch—Hugenootsche relatie, waarop ik, in den titel van dit artikel

¹⁾ Bij haar ondertrouw staat zij vermeld onder den naam Smits, bij verdere gelegenheden echter (geboorten der kinderen, optreden als getuige elders) wordt haar naam zeer afwisselend gespeld: Schmetz, Schemetze, Schmilzen, Smis, Smets, Smidts, enz. Daar zij uit Roermond afkomstig was, lijkt mij een oorspronkelijke spelling van haar naam als Schmetz, ook thans nog in Limburg voorkomend, de meest waarschijnlijke.

doelde, blijkt nu uit de getuigen, die bij den doop van vier der uit dit huwelijk geboren zeven kinderen optraden. Bij den doop van het tweede kind Johann (later ook als Jean en Jan aangeduid), die als nummer 34 in mijn kwartierstaat mijn interesse had, op 11-12-1738 in de Hoogduitsche Kerk te den Haag, waren als getuigen aanwezig: „der hochedelgeb. Herr Johann Graf von Golowkin und die hoched. geb. Jungfr. Maria Gräfin von Golowkin”.

Deze uitheemsche en mij volkomen vreemde naam trok mijn aandacht, zoodat ik ook de andere kinderen van het echtpaar Richier—Schmetz onder de loupe nam, waardoor het volgende aan het licht kwam:

Op 22-1-1741 werd, eveneens in de Hoogduitsche Kerk, ten doop gehouden Alexander Henrich Richier, getuigen: „die Frau Catharina Henrieta Gräfin von Golowkin und ihr Sohn der Herr Graf Alexander von Golowkin”. Dit bracht mij nog niets verder omtrent de Golowkins, totdat op 8-4-1742 in de Hoogduitsche Kerk bleek gedoopt te zijn Lisette Richier, met als getuigen: „Alexander Graf von Golowkin und Lisette Espérance Gräfin von Golowkin, beyde Kinder von Sein Exel. der Herr Graf von Golowkin, Extraord. Ambassadeur und geheimer Raht von Ihre Kaiserlichen Maj. von gantz Ruslandt”.

Hiermede was dus de identiteit van deze grafelijke familie opgehelderd. Hoewel het op Lisette volgende kind Franziskus Heinrich Richier op 20-6-1743 in de Hoogduitsche Kerk gedoopt werd met François Corbas en Anriette Corbas als getuigen, blijkt de familie Golowkin toch nog niet uit het gezichtsveld van de Richiers verdwenen te zijn. Op 17-4-1746 werd n.l. in de Hoogduitsche Kerk ten doop gehouden Peter Richier, getuigen „de Heer Graf Peter Golowkin en die Gräfin Nathalia Golowkin”. Daarna is het uit. Als nakomertje vinden we Johanna Carolina Richier, geboren en gedoopt 18-11-1751 door Dr. Bobineau in de Waalsche Kerk te den Haag, met Charles du Bois als peter en Johanna Carolina Buckeels als meter. Met haar wordt de rij gesloten, die op 29-9-1737 was geopend met den doop in de Hoogduitsche Kerk van Suzanna Johanna Richier, waarbij nog geen Golowkins doch Johan Simon Stengel en Susane Dumas als getuigen optraden.

Welke relatie bestond er nu tusschen den uit Berlijn afkomstigen Hugenoot Salomon Richier en den Russischen ambassadeur von Golowkin? Kenden zij elkaar nog uit Oostelijker streken? Was Salomon Richier een lid van het huispersoneel van het gezantschap? Ik heb deze vragen nog niet kunnen oplossen. Wel is echter te vermelden, dat met deze Russische relatie de connecties van de Richiers met vooraanstaande adellijke geslachten nog niet zijn uitgeput. Hierover nog het volgende:

Op 6-5-1764 vond in de Engelsche Kerk te den Haag een dubbele trouwplechtigheid plaats. De beide oudste kinderen van het echtpaar Richier—Schmetz traden er in het huwelijk. Suzanna Johanna met Johannes Hendrik Kegel, (in 1783 als „courier van den Staat” te Parijs) en haar broer Jean, (mr. kleermaker in het Noordeinde) met de Haagsche jongedochter Maria

Pauline Block. Beide huwelijken werden rijk met kinderen gezegend, van welke geboorten in dit verband er een dient te worden vermeld: Het vierde kind van Jean Richier en Maria Pauline Block, Jacques Godefroy Richier, werd n.l. op 6-1-1771 in de Waalsche Kerk te den Haag te doop gehouden „door zijn vader voor en in naam van zijn Excellence le Comte Jaques Godefroy de Rechteren etc.”.

Verder hield Jean Richier op 13-1-1774 in de Waalsche Kerk te den Haag ten doop Guillemine, een dochter van zijn broer Pieter Richier en Elisabeth van Ringen, waarbij hij was „representeerende le Comte Guillaume de Swérin”.

Mede in verband met den bekenden klank, dien laatstgenoemde naam ongeveer anderhalve eeuw later hier te lande zou krijgen, leek het mij niet onaardig, ook hierop nog even de aandacht te vestigen.

Ik wil het hierbij laten, hoewel er over de familie Richier nog heel wat te vertellen zou zijn. Dit zij dan echter aan een vaardiger pen dan de mijne toevertrouwd. Indien een schrijver of schrijfster van historische romans zich aangetrokken voelt tot het leven der Hugenoten in het achttiende-eeuwsche den Haag, dan ligt er rond de figuren van Salomon Richier en zijn kinderen zeker een rijke hoeveelheid interessant materiaal voor het grijpen!

Dr. W. GAADE.

De opkomst van een familie (3)

De tabakshandelaars

Wij zagen reeds dat het nageslacht van den Groninger schuitevoerder Andries Pama zich in twee duidelijk te onderkennen takken splitste. De oudste tak, dien wij reeds behandelden, legde zich geheel op het vleeschhouwersvak toe, trouwde in dit vak en wij zien de leden ervan dan ook geheel ingesponnen in wat men de vleeschhouwersclan van die dagen zou kunnen noemen.

Een geheel anderen weg ging daarentegen de jongste zoon van Andries Pama en Geertje Andries. Hij was „toebacx Coopman” en stichter van een handelsfirma, welke wij in de latere jaargangen ¹⁸⁾ van het „Naamregister van alle de Heeren Kooplieden der Stad Amstelredam” vermeld vinden onder den naam van „Pieter Pama & Comp., op de Cingel bij 't Kleereveer, in tabak”. Later, toen de Pama's in Amsterdam uitgestorven waren, is deze firma aan de familie De Kempnaer gekomen, die haar voortzette onder den naam van „Pieter Pama de Kempnaer & Comp., in de Warmoesstraat, 3e huis van de St. Janstraat, in Snuif en Tabak” ¹⁹⁾.

De zaak bloeide, waartoe misschien niet weinig bijdroeg het feit dat de

¹⁸⁾ Van de 18e eeuw zijn alleen de jaargangen 1767, 1768 en 1787 in de Nationale Bibliotheek aanwezig, bovenvermelde aantekening is uit 1768.

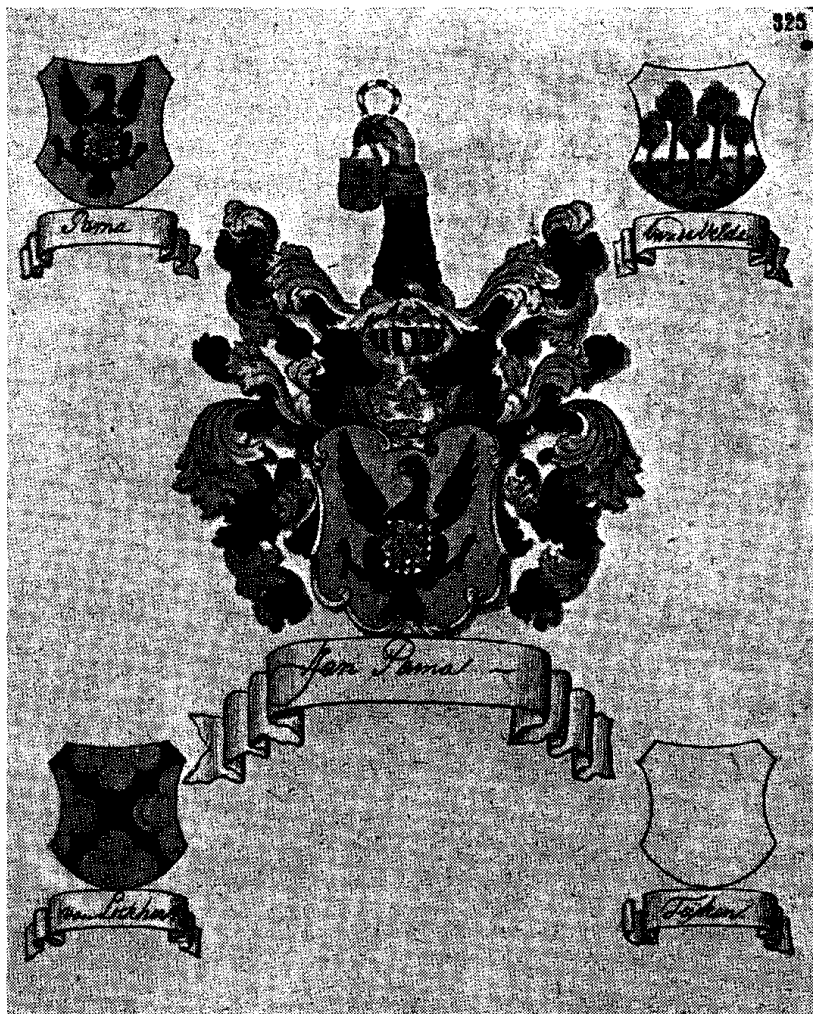
¹⁹⁾ Idem, jaargang 1787.

stichter den leeftijd van tachtig jaar bereikte en dus zijn geheele leven er aan kon wijden. In die dagen deed zich te Amsterdam sterk de behoefte aan goede beleggingsmogelijkheden voelen, waarin men het in den handel verdiende geld kon steken. Zooals men weet zijn de groote droogmakerijen in dien tijd, de Schermer, de Beemster e.a. ontstaan. Deze polders waren geldbelegging voor groote Amsterdamsche kooplieden. De Pama's volgden eenzelfde tactiek. In 1689 koopt Pieter Pama in Nijkerk „Het Hogestede". Uit andere bronnen blijkt, dat hij meer bezittingen aan land in deze streken had, waarschijnlijk omdat zijn vrouw, Jannetje van Lokhorst, uit Amersfoort stamde. In zijn gelijknamigen kleinzoon, den laatsten van dezen tak, schijnen zich wel alle rijkdommen der familie te hebben opgehoopt, hetgeen uit zijn testament blijkt. Ook dit geld was voor een gedeelte in landerijen belegd. In 1767 kocht hij b.v. in 's-Graveland de bekende hofstede „Spanderswoud" voor f 11.000, destijds een flinke som. Hoezeer de waarde van het geld toen daalde blijkt hieruit, dat dertien jaar later dezelfde hofstede voor het dubbele bedrag weer van de hand gedaan werd.

Nog iets anders blijkt uit de geschiedenis van deze familie. Het is in alle tijden een zeer menschelijke trek geweest, zijn kinderen datgene te geven, wat men zelf heeft moeten ontbeeren. Het Amsterdamsch regentenpatriciaat had zijn geld hoofdzakelijk in den handel verdiend en de stamvaders der later adellijke geslachten waren ronde kooplui, goede zakenlieden, die aan het begin van hun succesvolle loopbaan soms als knecht waren begonnen. Doch met het geld kwam ook de stand. De zoons van deze kooplieden waren anders opgevoed dan de vaders, zij werden weelderiger, kochten zich langzamerhand heerlijkheden en buitenplaatsen en trachtten door het nabootsen van de adellijke levenswijze, zich aan den adel gelijk te maken. De koophandel stond hieraan in den weg, immers over het algemeen verdiende de oude adel zijn geld niet in den handel, doch door grondbezit. Dit is dus mede een der drijfveeren geweest waarom de Amsterdamsche handel haar geld in landerijen belegde.

Evenwijdig hieraan, zien wij een streven om de zoons een academische opleiding te geven en ze tot meesters in de rechten, doctoren en predikanten op te leiden. Ook hiervan vinden wij een weerspiegeling bij de Pama's. Reeds de zoon van den stichter der handelsfirma, eveneens een Pieter Pama, ging als Petrus Pama Amstelodamensis in Leiden studeeren, werd in 1700 predikant van 't Woud in het Westland. Op 24 April 1712 werd hij als predikant te 's-Gravesande bevestigd. Ook in hem weerspiegelt zich de fortuin van de familie, zijn weduwe woonde in 1742 op de zuidzijde van het Westeinde in Den Haag, waar zij een koets met twee paarden en drie dienstboden hield. Zij had toen een inkomen van f 6000.—, terwijl het huis een huurwaarde van f 500.— had. Het betrof hier dus allesbehalve de weduwe van een plattelandsdominee. De zoons van Dominee Pieter zijn jong gestorven, doch beiden hadden een academische opleiding gekozen, de een in de letteren, de ander in de rechten.

Zoo kan men dus van deze familie zeggen, dat geen enkel streven van de

De vier kwartieren van Jan Pama in het Handschrift Schulerus aanwezig in de Bibl. v. d. Techn. Hogeschool te Delft.

Amsterdamsche handelswereld haar vreemd was, zelfs niet het doen van goede huwelijken, waardoor zij ook aan het regentenpatriciaat verwant raakte. Laten wij thans de verschillende leden echter eens wat nader bezien:

Iib. PIETER PAMA.

Geboren te Amsterdam 1631, gestorven aldaar 11 Juli 1711. Toebacx Coopman te Amsterdam. 5 Juni 1654²⁰⁾ huwde hij, „out 22 jaer, geass. moeder Giertje Andries, woond in de Backerstraat” met Jannetje van Lochorst, „van Amersfoort, out 22 jaer, geass. met Wijnant van Diest, haer Oom, op 't Nieuwe Eylant.” Zij stierf 3 December 1695 en was een dochter van Jan van Lokhorst en Elsje van Diest.

Op 12 Juli 1677 koopt hij land te Amersfoort²¹⁾ en 25 Januari 1689 koopt hij 2½ morgen bouwland, genaamd „het Hofstede” „in ampt Nijkerk in Wul-

²⁰⁾ D.T.B. 473, fol. 121.

²¹⁾ Transportreg. Amersfoort 1674—83, fol. 117.

lenhoeff" ²²⁾). Het eigenaardige is, dat hij daarbij gehuwd blijkt te zijn met Johanna van Diest. Deze zal wel identiek zijn met Jannetje van Lokhorst, wier moeder immers Van Diest heette. Op 26 April 1702 maakte hij voor notaris Nicolaas Brouwer als „Pieter Pama, koopman in tabak, weduwnaar van Juffrouw Janneke Jans Zalr., wonende op de Oude Waal, binnen dese Stadt" zijn testament ²³⁾). Hierin bepaalde hij, dat zijn vier kinderen ieder een vierde part van de nalatenschap zouden ontvangen.

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

- 1 Geertje, ged. Amsterdam 18 Mei 1656, volgt IIIc.
- 2 Jan, ged. Amsterdam 27 Augustus 1663, volgt IIId.
- 3 Elisje, ged. Amsterdam 28 Augustus 1665, volgt IIIe.
- 4 Pieter, ged. Amsterdam, 7 Januari 1672, volgt IIIf.

IIIc. GEERTJE PAMA.

Ged. Amsterdam 18 Mei 1656, gest. Amsterdam 31 Oct. 1727. Gehuwd met Egbert Schutte.

10 April 1726 maakte zij haar testament voor notaris Pieter Schabaalje te Amsterdam, waarin o.a. bepaald werd, dat haar zoon Otto Schutte, de kinderen van haar overl. dochter Engeltje Schutte en de kinderen van haar eveneens overleden dochter Johanna Schutte ieder een derde gedeelte zouden krijgen. Tot executeurs werden benoemd Otto Schutte, haar zoon, Herman van Broyel, haar schoonzoon en Mr. Diderik van Buren, schepen en raad van Amsterdam, eveneens haar schoonzoon. Tevoren had zij reeds een testament gemaakt met haar man, Egbert Schutte, „woonende op de Lastagie bij de Koningsstraat" voor notaris Joh. Boots, op 13 Sept. 1719.

IIId. JAN PAMA.

Geboren A'dam 27 Juli 1663, gest. A'dam 14 Sept. 1724, begraven in de Oude Kerk 20 Sept. d.a.v. Hij huwde 20 Aug. 1693 ²⁴⁾ als „Coopman, oud 30 jaren, op de Oude Wall, geass. met zijn vader Pieter Pama", met Maria van de Velde, „van A'dam, oud 25 jaren, als voren, geass. met haar vader Tobias v. d. Velde". Als koopman had hij een compagnon v. d. Bogaard, waarschijnlijk de schoonvader van zijn dochter, François v. d. Bogaard, waarbij zij handelden onder den naam „Pama en van den Bogaard". ²⁵⁾ 14 Januari 1694 maakte hij met zijn vrouw een testament voor notaris Jacob de Winter, ²⁶⁾ „de testatrice ziek en Jan Pama wel te passe zijnde". Zij woonden toen nog op de Oudewaal en benoemden elkaar tot erfgenaam. In geval van kinder-

²²⁾ Ridderl. Archief v. d. Veluwe, protoc. i.d. ampte Nykerk, ged. Wullenhoeff, fol. 10.

²³⁾ Van dit testament is een kopie uit 1729 in mijn bezit.

²⁴⁾ D.T.B. 522, fol. 70.

²⁵⁾ Dit blijkt uit Teg. Hof van Holland (no. 3966 reg. van groote saaken 1741—43), waarin voorkomt de rechtzaak van Maria v. d. Velde, wed. van wijlen Jan Pama „als representerende de Compagnie, geauteert hebbende ten' naeme van Pama en van den Bogaard wonende te Amsterdam impenetrante van mandement in cas relieff d'Appell contra Hermannus Bruyning mede wonende binnen de stad Amsterdam als seggende Procuratie te hebben van Hans Hendrik Haarsma, Rentmeester Generaal der Domeynen in Friesland, Gedaagde. Over deze zaak zijn ter plaatse en volgende blzz. nog meer gegevens te vinden.

²⁶⁾ Not. Arch. No. 2390 fol. 17.

loos vooroverlijden benoemde de testateur zijn ouders tot zijn mede-erfgenamen. Voor denzelfden notaris werd dit testament 4 October 1706 veranderd.²⁷⁾ De testatrice bleek toen zwanger te zijn. Zij herriepen al hun voorgaande beslissingen en benoemden tot erfgenamen hun drie kinderen: Jannetje, Pieter en Tobias, „mitsgaders alle nog te verwekken kinderen”. Deze Tobias schijnt vroeg gestorven te zijn, althans heb ik van hem weinig meer kunnen vinden. Als weduwe blijkt Maria v. d. Velde verhuisd te zijn, althans vond ik voor notaris Van Dam algemeene procuratie van Maria v. d. Velde, weduwe van Jan Pama, wonende op 't Kleeerschuitenveer alhier op haar zoon Pieter Pama²⁸⁾. Uit het grafboek van de Oude Kerk in het Archief van de Ned. Hervormde Gemeente van A'dam blijkt ten slotte, dat Jan Pama 27 Maart 1717 in de Oude Kerk een familiegraf kocht: Zuidzijde, 2e laag, no. 29 en 30. Hierin werd hij zelf op 20 Sept. 1724 begraven, Jannetje, huisvrouw van François v. d. Bogaerd op 18 Dec. 1737; zijn weduwe Maria v. d. Velde op 6 September 1757 en Pieter Pama, als laatste van zijn geslacht op 7 Sept. 1780.

Uit dit huwelijk:

1. Jannetje Pama, geb. Amsterdam 1697. Huwde te Abcoude François v. d. Bogaard (v. d. Bogaerd)²⁹⁾ en werd 18 Dec. 1737 in het familiegraf te Amsterdam begraven.
2. Pieter Pama, ged. (Oude Kerk) A'dam 8 Febr. 1699, volgt IVa.
3. Tobias Pama. Van hem niets anders gevonden dan dat hij met het Pama-wapen als wonend te Amersfoort voorkomt in de verzameling Steenkamp (dossier v. d. Chijs).
4. Maria Pama, ged. (Oude Kerk) A'dam 20 April 1704.

(Wordt vervolgd.)

C. PAMA.

Waarom Sibbekunde?

„Waarom sibbekunde bestudeeren? Omdat zij een manier aangeeft om het „Eert Uw vader en Uw moeder” in practijk te brengen. Zij verwijdt onzen blik; zij verbindt ons met onze bloedverwanten van het Heden en Verleden; zij wekt en verdiept onze belangstelling in geschiedenis; zij brengt familie-eigenschappen aan het licht, welke weder kunnen te voorschijn komen, vestigt de aandacht op bijzondere talenten, alleszins waard om aangekweekt te worden en op familiegebreken, waartegen gewaakt moet worden, terwijl zij ook erfelijkheidsvraagstukken op kan lossen.”

FREDERICK ALLISON TUPPER.

²⁷⁾ Not.Arch. No. 2397 fol. 589.

²⁸⁾ Not.Arch. No. 12532 acte 367, notaris Otto van Dam, 24 Oct. 1747.

²⁹⁾ D.T.B. A'dam 553 fol. 116.

Sibbe

Duister in mij voortbewogen
maant uw heimelijk vermogen,
levend bloed,
dat uit lang verstilde bronnen
't vreemd geheim van dit bezonnen
leven voedt.

Zwaar van voorbestemde machten,
draagt gij 't noodlot der geslachten
in uw stroom,
laaft gij, als den grond ontsproten,
wortel, stam en prille loten
van mijn boom.

In den boreling herboren,
treedt gij morgenlijk naar voren,
argloos rein;
in mijn aangezicht herrezen,
teekent uw voortijdig wezen
ziel en zijn.

'k Hoor in mij verzonken sagen,
vreugden schaarsch, geduchte slagen,
liefde en haat;
staak bij staak als stam hervonden,
streeft gij honderdvoud verbonden
in mijn daad.

Brussel, 14.1.'43.

Lijf en geest met U doorzongen,
aan den oerstroom nieuw ontspron-
[gen

in den tijd,
duizelt, door uw ziel bezeten,
d'eigen ziel vol ongemeten
tijdloosheid.

Stroom van beelden, stroom van zan-
[gen,
pijn van 't oeverloos verlangen,
stroom die brandt,
Noordzee, aarde en zware luchten,
kimmen om wijdweg te vluchten,
gij mijn land.

Vrank gevoel zoo licht aan 't muiten,
manlijk gaande uw niet te stuiten
heldengang,
wil ter vrijheid onbedwongen
als 't voorouderlijk gezongen
leeuwgezag,

Sibbe, heden en verleden,
moedertaal en kamp en vrede,
volk te weer,
duistre vaadren, laat uw erven
't leven uit uw dood verwerven:
bloed wil eer!

FERDINAND VERCNOCKE

Portret door haar man,
den kunstschilder Johannes Bosboom.

Foto: archief.

Het voorgeslacht van Mebrouw Bosboom-Toussaint

*„Vrij wilde ik zijn! 't Klonk fier uit vrouwenmond
Een koninklijke ziel was haar gegeven.
Groot voelde zij, groot wist zij weer te geven
Wat voor haar ook in volle klaarheid stond.
En sterk en rustig in die vrijheid bond
ze een strijd aan tegen lauwheid, halfheid. Streven
Naar kloekheid leerde zij, en deed herleven
Het Voorgeslacht, dat kloeke daan bestond.“*

MARIE BODDAERT

Het zal geen verwondering wekken, in dit tweede aan de Hugenoten en hun afstamming gewijde nummer, den kwartierstaat van Anna Louisa Geertruida Toussaint aan te treffen, waar niet alleen de naam Toussaint op Hugenoten of liever Waalsche afkomst wijst, doch hiernevens nog wel acht andere harer 16 kwartieren Fransche namen dragen.

Anna Louisa Geertruida Toussaint, in den familiekring Truitje genoemd, werd te Alkmaar op 16 September 1812 geboren, uit het huwelijk van Hendrik Toussaint, apotheker te Alkmaar, en Cornelia Magdalena Cecilia Rocquette.

Als 8-jarig meisje werd zij in 1820 naar haar grootvader Johan Daniel Toussaint, Burgemeester van Harlingen, gezonden, waar zij tot 1828 bleef; in

1833 verwierf zij te Haarlem de akte van schoolhouderes, en ofschoon zij aanvankelijk trachtte deze carrière te volgen door de vervulling van de plaats van gouvernante bij de familie de Bruyn Kops te Hoorn, keerde zij reeds in het voorjaar van 1835 naar Alkmaar terug, om zich aan letterkundigen arbeid te wijden. Na zonder succes eenige vertalingen beproefd te hebben, verschenen in 1838 en 1839 van haar hand „Graaf van Devonshire” en „Engelschen te Rome”, die aanmoedigende beoordeelingen ontvingen. Toen echter in 1840 „Het Huis Lauernesse” het licht zag, was het pleit gewonnen en haar reputatie als geschiedkundige romaniëre gevestigd.

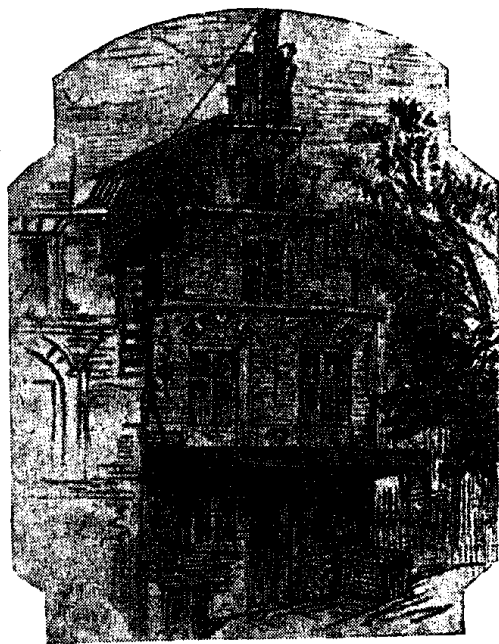
Zij betrok weldra een huis aan de Bierkade te Alkmaar, waar zij zich geheel aan haar geschiedkundige studiën kon wijden. Achtereenvolgens verschenen daarna van haar hand, o.a. De Graaf van Leicester in Holland, Mejonk-vrouw de Mauleon, Het Huis Honselaarsdijk, De Vrouwen van het Leycestersche tijdvak, Media Noche, Gideon Florisz., Graaf Pepoli, De verrassing van Hoeij in 1595, de Delftsche Wonderdokter, enz., benevens talrijke novel-len en schetsen in De Gids en Eigen Haard.

Al deze romans ademen een geest van verdraagzaamheid, een „esprit Wallon”, haar Waalsche voorouders waardig, ondanks het feit, dat zij in al haar geschriften zich een ijverig calviniste betoonde en door Busken Huet de „dichteres van het Protestantisme” genoemd werd.

Na in 1844 verloofd te zijn geweest met den bekenden geschiedkundige Bakhuizen van den Brink, welke verlovings werd verbroken, leerde Mevrouw Toussaint in 1846 den Kunstschilder Johannes Bosboom kennen, met wien zij op 3 April 1851 te Alkmaar in het huwelijk trad. Naar aanleiding van dit huwelijk schreef haar Vader, Hendrik Toussaint, in het „Geslagt-Register”, thans aanwezig in de Collecties der Bibliothèque Wallone te Leiden:

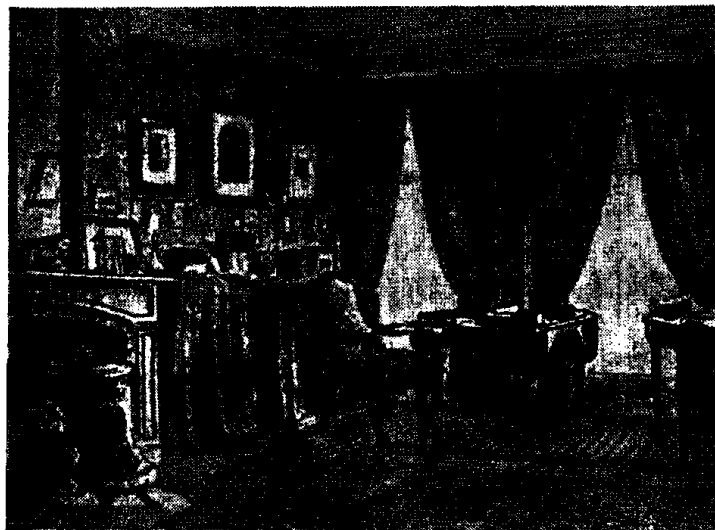
„1851. Op heden Donderdag den derde April wierd mijne Dochter Anna, Louisa, Geertruida in den Echt vereenigd met den WelEdle Heer Jan Bosboom beroemd kunstschilder te 's-Gravenhage en had de Kerkelijke inzegening plaats in de Groote Kerk door haaren en onzen vriend den WelEerwaarde Zeergeleerde Heer J. van Oosterzee Predikant te Rotterdam daartoe naar Alkmaar overgekomen”,

waarin zijn ingenomenheid met dit huwelijk wel zeer aan het licht trad. Inderdaad troffen zich hier twee edele

*Geboortehuis van Mevrouw
Bosboom—Toussaint.*

Fcto: archief.

De werkkamer in het huis aan de Veenlaan.

Foto: archief.

beschouwend, komt men allereerst tot de familie Toussaint; deze familie vestigde zich tegen 1625 te Hanau en was zeer waarschijnlijk afkomstig uit het Land van Luik, van waaruit de Walen getrokken waren, die de Waalsche Kerk te Hanau gesticht hebben.

In 1628 huwt in de Waalsche Kerk te Hanau Walther Toussaint met Anne de Hennin, die de grootouders waren van Daniel Toussaint, den vader van Jean Philippe Toussaint, die zich in Holland vestigde. Deze Jean Philippe kwam als „hobaris” (waarschijnlijk wordt bedoeld „ho-boïst”) bij het regiment van Prins Lodewijk van Hessen-Cassel in Heusden, waar hij 27 Mei 1704 met Maria Jeson huwde, bij wie hij op 23 Januari daaraan voorafgaande een zoon, Johan Daniël, had. Weldra volgde zijn aanstelling als dansmeester voor de studenten aan de Hoogeschool te Franeker en later die van organist der Geref. Kerk aldaar. In deze beide functies werd hij opgevolgd door zijn zoon Johan Daniël, wien een benoeming

zielen te zamen en is dit huwelijk heel gelukkig geweest. Gedurende haar leven heeft Mevrouw Bosboom—Toussaint meermalen bewijzen van waardeering van haar werk mogen ontvangen van alle lagen der bevolking, en haar 70e geboortedag was de aanleiding tot een grootsche huldiging.

Zij overleed te 's-Gravenhage 13 April 1886 en is den 17en April 1886 aldaar begraven.

De kwartierstaat van Mevrouw Bosboom—Toussaint

*Dooy lieve best
Verwachten van gedachte
Enk ik u de hand
voor uwe innige
goedheid jegens allen
Na groeten kon
mijn betryf welk een
gevoel als de God en
gezondheid en god
weer welde bybrengen
Mijn neef heb benide
Bertine van Bosboom
9 groet. Oom Jansen*

Slot van een brief aan Mevrouw
Groen van Prinsterer.

Foto: archief.

16 Toussaint, Jean Philippe Hobaris onder het Reg. Hessen-Cassel ∞ Hanau, W.K., 3-5-1682 † Harlingen	17 Jeson, Maria * Heusden †	18 Ollema Jacob Meile Koopman * Harlingen -11-1693 † Harlingen 9-5-1743	19 Syvarda, Anna Tjeerda * Harlingen -2-1689 † Harlingen 9-6-1753	20 Ydes, Jacob . †	21 Sybrandts, Afke . †	22 Schaaff, Benjamin Burgerhopman . †	23 Bretton Hiltje . †
× Heusden 27-5-1704		× Harlingen 11-4-1716		×		× Harlingen 19-2-1736	
8 Toussant, Johan Daniel Dansmeester te Franeker Organist te Harlingen Burgemeester van Harlingen * Heusden 23-1-1704 † Harlingen 29-10-1790		9 Ollema, Gertje * Harlingen 11-1-1717 † Harlingen 25-12-1768		10 Talma, Sybrandt ∞ Harlingen 8-6-1738 †		11 Schaaf, Elsje ∞ Harlingen 2-2-1738 †	
		× Harlingen 20-10-1741				× Harlingen 25-6-1758	
4 Toussaint, Johan Daniel Burgemeester van Harlingen * Harlingen 19-7-1755 † Harlingen 31-7-1811				5 Talma, Geertje * Harlingen 10-12-1760 ∞ Harlingen 13-1-1761 † Harlingen 31-1-1839 × Harlingen 22-6-1782			
2 Toussaint, Hendrik Apotheker, Lector in de Schei-, Artsenij-, en Kruidkunde a/d Geneesk. School * Harlingen 9-4-1785 † Alkmaar 27-8-1859							
Toussaint, Anna Louisa Geertruis Schr. * Alkmaar 16-9-1812 † 's-Gravenhage 13-4-1886							
× Alk							

24	25	26 Garneau, Philippe	27 Chaperon, Marie	28 Bucaille, Nicolas Lakenwerker	29 Elin, Magdelaine	30 Tilburgh, Isaac Mr. Verver	31 Graafland, Anna * Amsterdam
•	•	* Montcou- tant in Poitou 1683	* Rouaan 1684	* Abbeville in Picardië	• Sedan 2-8-1679 dochter van Paul Elin Koopman te Sedan en Louise Liebaut	• Leiden 29-11-1685 zoon van Pieter Louris van Tilburch en Celia Jans Banheyninge	
†	†	† Rotterdam □ Rotterdam W.K. 23-3-1748	† Rotterdam □ Rotterdam W.K. 4-6-1739	† Leiden □ Leiden W.K. 15/22-2-1721	× Leiden W.K. 29-5-1707	× Leiden 4-9-1716	
X		X					
12 Rocquette, Jaques Koopman • Bordeau 1711 † Rotterdam □ Rotterdam, W.K. 19-5-1789	13 Garneau, Marie • Rotterdam, W.K. 9-8-1716 † Rotterdam □ Rotterdam, W.K. 4-2-1759 X Rotterdam, W.K. 22-1-1736		14 Bucaille, Jean Koopman • Leiden, W.K. 16-10-1709 †		15 Tilburgh, Celia • Leiden 28-10-1717 † X Leiden, W.K. 28-11-1736		
6 Rocquette, Jacobus (Jaques) Med. doct. en Praetector der Ontleed-, Heel-, en Vroedkunde te Haarlem • 1745 † Haarlem 12-3-1809				7 Bucaille, Anna Louise • Leiden, W.K. 7-11-1745 † Haarlem □ Haarlem, W.K. 4-2-1786 X Leiden, W.K. 14-1-1770			
3 Rocquette, Cornélie Magdelaine Cécile • Haarlem 21-8-1783 • Haarlem, W.K. 24-8-1783 † Utrecht 21-1-1867 30-12-1810							
Bosboom, Johannes Kunstschilder 3-4-1851							

tot organist te Harlingen naar deze stad deed verhuizen, waar hij 20 October 1741 in het huwelijk trad met Gertje Ollema, een koopmansdochter, behorende tot de Doopsgezinde gemeente.

Zijn vroegere betrekkingen noch zijn huwelijk met een Doopsgezinde hebben echter kunnen beletten, dat hij den regentenzetel beklom en Burgemeester van Harlingen werd.

In deze functie werd hij opgevolgd door zijn zoon, Johan Daniel Toussaint, den grootvader van Mevrouw Bosboom.

Bijna driekwart eeuw nadat de eerste Toussaint zich in Holland vestigde, stelde Johan Daniel Toussaint, Burgemeester van Harlingen, zich in verbanding met zijn familie te Hanau, met het resultaat, dat in September 1760 door een neef, eveneens Jean Daniel geheeten, en wonende in Erlangen, een uittreksel uit het Doopboek der Waalsche Kerk te Hanau werd gezonden, dat de kern vormt van het toen aangevangen „Geslagt-Register”, hetwelk later door Hendrik Toussaint is voortgezet, en beëindigd door Mevr. Bosboom. Van deze correspondentie bestaan nog twee brieven uit 1760, één uit 1764 en twee uit 1793, welke bij het geslachtsregister bewaard worden. De familie Toussaint geeft in dit boek blijk van een gezonden familiezin, deelnemend in elkaars vreugden en elkander steunend in droeve dagen; somstijds klaagt Hendrik Toussaint en ook Mevr. Bosboom erover, dat de familie hen niet voldoende op de hoogte houdt van geboorte- en overlijdensdata, waardoor zij deze niet hebben kunnen inschrijven.

Van Moederszijde vertoont de kwartierstaat van Mevrouw Bosboom—Toussaint een geheel Fransch aspect: haar moeder was de dochter van een Rocquette en eene Bucaille; deze beide families zijn zuivere Hugonotenfamilies en na de Herroeping van het Edikt van Nantes naar Holland uitgeweken, evenals de Garneaus, Chaperons en Elins, al behorende de Rocquettes dan ook tot de réfugiés, die eerst na 1730 Frankrijk verlieten, zooals velen uit de havenplaatsen der Zuid-Westkust van Frankrijk.

Ook dit gedeelte van den kwartierstaat wijst op een opmerkelijken opgang in welstand: Jaques Rocquette, de koopman, heeft een zoon, die medisch doctor is, terwijl de lakenwerker Nicolas Bucaille, uit Abbeville, een zoon heeft, die een gezeten koopman is en wiens zonen

Grafmonument van de schrijfster.

Foto: archief.

en kleinzonen te Leiden tot de vooraanstaande burgers gaan behooren. Ten slotte moet het ons Hollandsch hart goed doen tusschen al die Fransche élégance de dochter van een degelijken Leidschen Mr. Verver, Celia van Tilburgh, aan te treffen.

En zoo is ook thans hiermede weder zonneklaar bewezen, dat ondanks al haar Waalsch, Fransch en Friesch bloed, Mevrouw Bosboom—Toussaint, zonder nog haar degelijke Hollandsche romans in aanmerking te nemen, met ons van éénen bloede is.

W. D. H. ROSIER.

De la Fontaine, dit Wicart

In het begin der 17e eeuw vestigden zich te Amsterdam verschillende leden van het geslacht De la Fontaine, dit Wicart uit Valenciennes (Fransch Vlaanderen). Men vindt hen in de eerste generaties in Noord-Nederland steeds werkzaam als fabrikanten van en kooplieden in zijden stoffen; latere generaties worden in het algemeen als kooplieden vermeld; eenige leden waren predikant der Waalsche kerk. Of er nog nakomelingen in de mannelijke lijn in leven zijn, is mij onbekend; in de vrouwelijke lijn leeft de naam nog voort in de geslachten De la Fontaine Verwey en De la Fontaine Schluiter. De toenaam Wicart wordt alleen in de eerste generaties in Nederland nog gebruikt; de latere generaties noemen zich eenvoudig De la Fontaine. Dit maakt het lastig leden van dit geslacht te onderscheiden van niet verwante geslachten van denzelfden naam, te meer, daar de De la Fontaine Wicart's zich kenmerkten door zeer groote gezinnen, waarin telkens dezelfde voornamen terugkeeren, zoodat men in elke generatie een groot aantal gelijknamige neven en nichten aantreft.

Allen zijn steeds te identificeeren door het wapen: blauw, bezaaid met gouden bijen, dat men o.a. op een wapenbord in het museum in het Amsterdamsche Waaggebouw kan aantreffen.

In de literatuur vindt men omtrent dit geslacht slechts af en toe fragmentarisch iets vermeld. Een aantal jaren geleden verzamelde ik in het Amsterdamsche Gemeente-archief vrij wat gegevens over de oudere generaties, niet slechts uit de ondertrouw-registers, huwelijksregisters en doopboeken der Waalsche kerk, maar ook uit het nota-

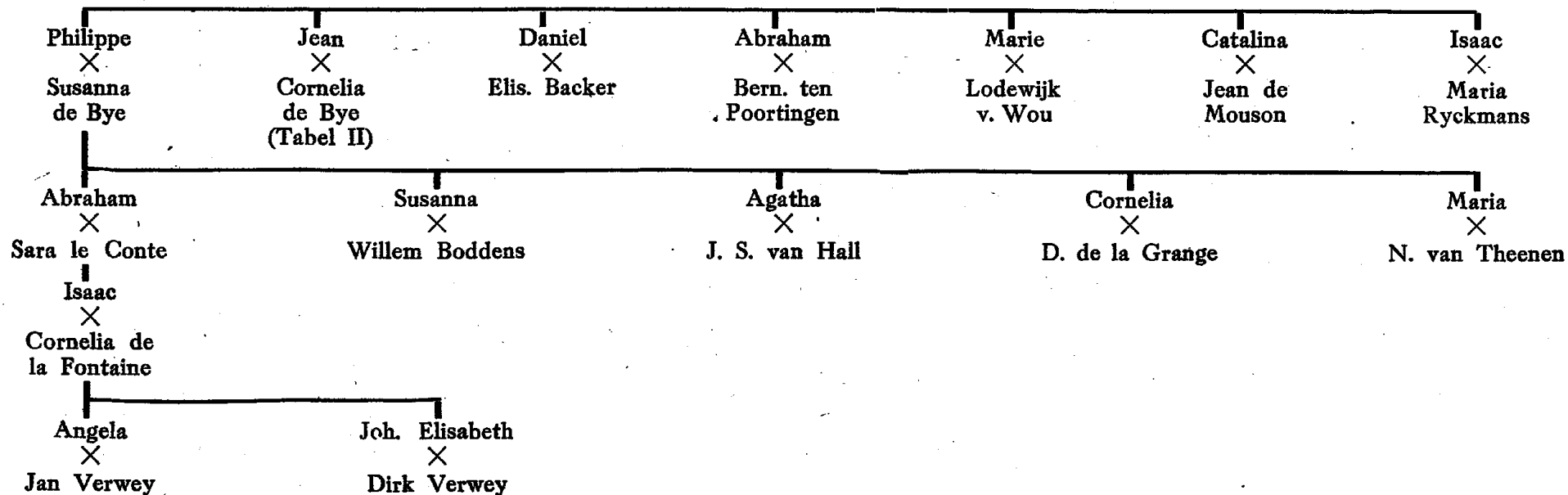
rieel archief. Dit laatste is onontbeerlijk, omdat bij de gelijknamigheid van vele leden van dit geslacht de juiste familie-verhouding soms pas met zekerheid is vast te stellen als men de bijeen hoorende leden van één gezin in een zelfde acte aantreft. Daar dit uitgebreide geslacht wellicht voor verschillende kwartierstaten in de oudere generaties van belang kan zijn, leek het mij de moeite waard juist over die oudere generaties iets mede te deelen. Daarbij moet ik mij zeer beperken, om niet te veel ruimte in beslag te nemen en de leesbaarheid te bewaren. Indien er onder de lezers van „Sibbe” mochten zijn, die in bepaalde leden belang stellen, ben ik gaarne bereid hen persoonlijk nader in te lichten, voor zoover mogelijk.

Opmerkelijk bij dit geslacht is, hoe vaak twee broeders met twee zusters gehuwd zijn. Te verklaren valt dit feit door den betrekkelijk kleinen kring, waarin men zich bewoog in het persoonlijk leven: den kring der welgestelde kooplieden en fabrikanten der Waalsche Kerk, die met den maatschappelijk hooger staanden kring der Amsterdamsche regenten, waarschijnlijk ook uit hoofde van hun strenger-calvinistische opvattingen, weinig aanraking had. In de latere generaties vindt men hier en daar een huwelijk van een De la Fontaine met een der Amsterdamsche regentengeslachten, maar dit zijn uitzonderingen.

De meest markante figuur is ongetwijfeld Philippe de la Fontaine geweest, wiens huwelijk in 1615 een uitgebreide nakomelingschap heeft voortgebracht. Hij wordt herhaaldelijk bij doopen van kleinkinderen als „le vieil” aangeduid, en heeft den grond-

TABEL I.

Philippe de la Fontaine × Marie Flamen

slag gelegd voor het fortuin van zijn geslacht in de Noordelijke Nederlanden. Zijn ondertrouw vindt men in het Huwelijks-Inteekenregister op 13 Juni 1615: „Philippe de Fonteyn di Wickart van Valenchyn, borattwerker, oud 22 jaar, wonende op de Nieuwemarkt in de Hoefyserstraat, geassisteerd met zijn broeder Johan de Fonteyn di Wickart, ter eenre, en Marie Flamen, van Valencyn, oud 21 jaar, wonende in de Nes, geassisteerd met Zacharias Flamen, haar oom, ter andere zijde.”

Uit dit huwelijk noteerde ik in de Walenkerk een groot aantal kinderen: Philippe, 25 Sept. 1616 (I); Jehan, 16 April 1618 (II); Daniel, 9 Febr. 1620 (III); Andrieu, 3 Nov. 1621; Abraham, 20 Aug. 1623 (IV); Marie, 13 April 1625, huwt pl.m. 1639 Lodewijk van Wou; Cataline, 5 Jan. 1628, huwt 1644 Jean de Mouson; Zacharie, 14 Oct. 1629, jong overleden; Isaac, 26 Jan. 1633; Sara, 6 Mei 1635.

Het zou veel te ver voeren om hier de verschillende takken, die uit deze zoons gesproten zijn, volledig te behandelen. Ik moet met een overzicht volstaan en zal in het bijzonder de allianties door de dochters vermelden, omdat die voor kwartierstaten het meeste belang hebben.

A. Nakomelingen van Philippe de la Fontaine.

Tak I. Philippe de la Fontaine Jr., geb. 25 Sept. 1616. Huwt: 1e. 2 Juni 1637. Susanna de Bye, dochter van Abraham de Bye; 2e. 22 April 1653. Cornelia Hartmans, dochter van Hartman Hartmans. (Datum van inschrijving in het ondertrouwregister.)

Uit het 1e huwelijk werden geboren: Abraham (5 Maart 1639) en Susanna (1 Dec. 1641); uit het tweede huwelijk: Cornelia, huwde Arnoldus de la Grange; Agatha, huwde Joh. Symon van Hall; Maria, huwde Nicolaas van Theenen; Susanna, huwde Willem Boddens.

Abraham de la Fontaine voornoemd (geb. 5 Maart 1639, overl. 17 April 1687) huwde Sara le Conte van Hamburg. De huwelijks-inteekening vindt men op 30 Mei 1661 te Amsterdam op acte van Andries de la Fontaine, predikant te Altona. Het huwelijk schijnt pas op 20 Juli 1664 te Hamburg voltrokken te zijn. Zij hadden een groot aan-

tal kinderen; ik vond in de Waalsche kerk te Amsterdam gedoopt: Abraham, Daniel, Philippe, nog eens Philippe, Jean, Marie, Isaac, nog eens Isaac, nog eens Marie en Susanna Catharina. Verschillende van deze zijn jong of ongehuwd overleden. Ik vond alleen nakomelingen van Isaac (ged. 11 Oct. 1676), die in 1705 huwde met zijn nicht Cornelia de la Fontaine, waarschijnlijk een dochter van ds. Philippe de la Fontaine, predikant te Gouda en Wezel. Zij wordt bij het huwelijk vermeld als „van Wezel”. Uit dit huwelijk werden vier dochters geboren, waarvan een, Angela, huwde met Jan Verwey, waaruit het geslacht De la Fontaine Verwey voortkwam; een andere dochter Johanna Elisabeth huwde Jan's broer Dirk Verwey. Hieruit schijnen geen afstammelingen te zijn voortgekomen.

Tak II. Jean de la Fontaine (geb. 16 April 1618). Deze huwde: 1e. (ondertrouw 24 Sept.) 1637. Cornelia de Bye, dochter van Abraham de Bye; 2e. (ondertr. 26 Aug. 1659) Maria Cuysten, wed. Ds. Justinus van der Meer.

Uit het 1e huwelijk vond ik de volgende kinderen gedoopt: Johannes (3 Sept. 1638, huwt 1663 Jeanne Muyssart); Isaac (20 Aug. 1645, huwt 1671 Hester Muyssart); Cornelia (21 Febr. 1649, huwt 1668 Ds. Nicolaas Colvius Sr.); André (19 Nov. 1651), dan drie maal, in 1652, 1654 en 1656 een Susanna, die telkens jong overleden schijnt te zijn.

Uit dit huwelijk schijnen ook geboren te zijn mr. Jacob de la Fontaine, advocaat, die huwde 1e. Anna de Bane, 2e. Anne de la Court; en Philippe de la Fontaine, die huwde met Angela le Conte. Zij moeten resp. omstreeks 1648 en 1640 geboren zijn. Verder schijnt uit deze tak ook nog te zijn de Abraham de la Fontaine, lid der firma De la Fontaine en Muyssart, die zich eerst te Livorno vestigde en later te Smyrna en gehuwd was met Maria Colyer, waaruit een Levantijsche tak is gesproten. Zijn doop vond ik echter niet.

Uit het huwelijk van *Philippe de la Fontaine* en *Angela le Conte* werden verschillende dochters geboren: Cornelia, geh. met Isaac de la Fontaine; Maria, geh. met Jan Tromp; Johanna Elisabeth, geh. met Cornelis Sweerts; Sara, geh. met Roelof van den Berge; Susanna, geh. met dr. Hendrik van Swieten, med. dr. te Woerden; manne-

lijke nakomelingen schijnen uit dit huwelijk niet geboren.

Uit *Mr. Jacob de la Fontaine en Anna de Bane* vond ik slechts een dochter Anna Catharina, geh. met Herman Ribbius; uit het 2e huwelijk met Anne de la Court werden geboren: Michel (7 Jan. 1682, overleden te Londen in 1720); Jan Jacob (1 Sept. 1683); Jacoba Cornelia, 13 Dec. 1693, ongehuwd; en Barbara, 24 Juni 1685, overl. 5 Juli 1715.

De oudste zoon van Jean de la Fontaine en Cornelia de Bye, Jean de la Fontaine, geb. 3 Sept. 1638, huwde 23 Jan. 1663 Johanna Muysart, dochter van Abraham Muysart. Zij lieten weer een heele reeks kinderen doopen, van welke weer ettelijke jong overleden. Ik noem slechts hen, van wie mij nakomelingen bekend zijn: Philippe, ged. 18 Sept. 1667, geh. met Anna Wolfgangh; Isaac, ged. 22 Maart 1671, geh. met Helena van Ryswyck; Hester, ged. 18 Aug. 1672, geh. met ds. Nicolaas Colvius Jr. Uit het huwelijk van Philippe en Anna Wolfgangh werden o.a. geboren: Jean (ged. 6 Mei 1699), huwt Anna Elisabeth Pauw; Clara Helena (ged. 19 Maart 1704), huwt ds. Petrus Hollebeek; Anthonia (ged. 23 Aug. 1713) huwt mr. Anthony Pauw; (Ds.) Isaac (ged. 1712) huwt Catharina Dupper en Cornelia (geb. 1702) huwt Gerard Pauw. Van de beide laatsten vond ik den doop niet.

Jean de la Fontaine en Elisabeth Pauw hadden een zoon Philippe, gehuwd met Esina Slaterus; een dochter Anna Elisabeth, geh. 1e. met J. C. Bractearius; 2e. mr. Gosuin Schluiter; hieruit stamt het geslacht De la Fontaine Schluiter; en een dochter Johanna Maria, geh. met Hendrik de Wacker van Son.

Een tweede zoon van Jean de la Fontaine en Cornelia de Bye, Isaac de la Fontaine, ged. 20 Aug. 1645, huwde 11 Aug. 1671 met Hester Muysart. Van hun 8 mij bekende kinderen stierven vier jong, een dochter overleed ongehuwd. Afstammelingen van de andere kinderen zijn mij niet bekend.

Tak III. Daniel de la Fontaine, ged. 9 Febr. 1620. Deze huwde: 1e 20 Aug. 1639 Elisabeth Backer; 2e 23 Aug. 1648 Hester Geerinck. Uit het eerste huwelijk werden twee kinderen volwassen: Marie, ged. 28 Jan. 1643, in 1661 gehuwd met Dirck Scheltes en Anna, waarschijnlijk in 1641 ge-

boren, huwde in 1658 Abraham Wolfgangh. Uit het tweede huwelijk werden ook eenige kinderen geboren, waaromtrent mij niets naders bekend is.

Tak IV. Abraham de la Fontaine (ged. 20 Aug. 1632) huwt 13 Maart 1649 Bernardina ten Poortinge, wed. Albert Claasz. Swoll. In de Waalsche kerk te Amsterdam vond ik geen kinderen van dit echtpaar gedoopt. *Tak V. Ds. Isaac de la Fontaine* (ged. 26 Jan. 1633) huwt 3 Juli 1662 Maria Ryckmans. Ook hiervan vond ik geen kinderen in de Waalsche kerk te Amsterdam.

B. Broeders van Philippe de la Fontaine.

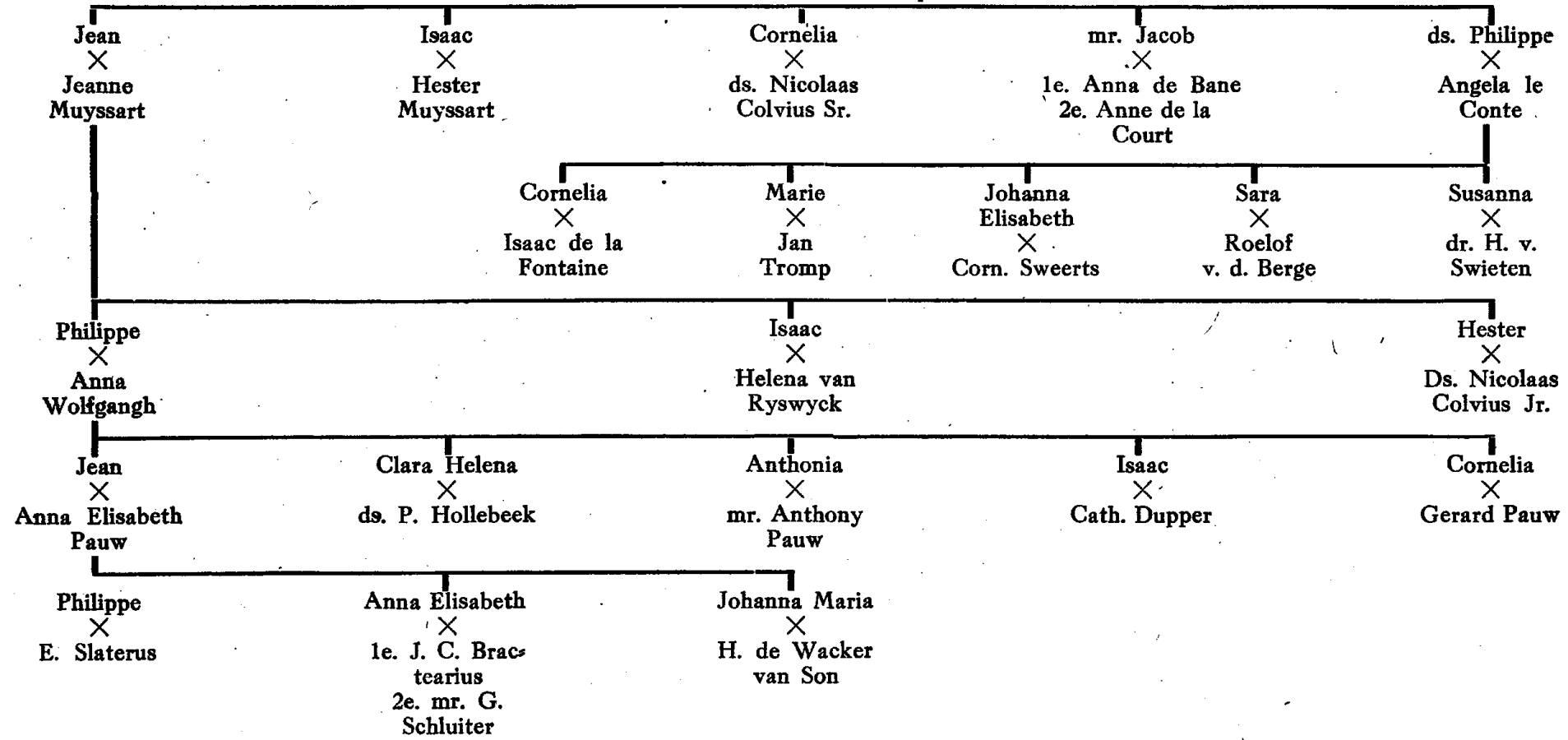
Tot zoover de afstammelingen van Philippe de la Fontaine Wicart en Marie Flamen. Volgens een handschrift-stamboom kwamen behalve Philippe ook diens broeders *Jean*, *Nicolas* en *Pierre* naar Noord-Nederland. Inderdaad vond ik ook omtrent hen in Amsterdam nadere gegevens, waaruit de mogelijkheid valt op te maken, dat er van hen veel meer afstammelingen geweest zijn. Ik heb deze takken indertijd echter niet verder nagezocht, omdat ik ze voor mijn doel niet noodig had. Enkele gegevens mogen hier volgen.

Jean de la Fontaine dit Wicart, van Valenciennes, „borattwerker”, weduwnaar van Catharina Carlier, wonende in de Huidenstraat, kwam op 24 April 1625 in ondertrouw met Anna de la Tombe van Amsterdam, oud 25 jaar, dochter van Jean de la Tombe op de Prinsengracht. Als weduwnaar van Anna de la Tombe ondertrouwde hij op 21 Mei 1636 met Margriet Trico. Hij wordt vermeld in de ondertrouwacte van zijn broer Philippe.

Pierre de la Fontaine vond ik bij het huwelijk van zijn zoon Jean terug, over wien hier onder nader. Een zoon van Pierre is vermoedelijk ook Valentin de la Fontaine dit Wicart, die 14 Juni 1630 ondertrouwde met Susanna Cruydenier; „Valentyn de la Fontaine di Wicaer van Valenchyn, oud 23 jaar, borattwerker, geass. met zijn oom Jean de la Fontaine en toonde acte van vaders consent” — deze was dus nog in leven maar afwezig — „en Susanna Cruydenier van Haerlem, oud 22 jaer, wonende op de Prinsengracht, geass. met Gedeon Cruydenier en Judith Fontaine haer ouders”. Hieruit werden in de Waalsche kerk ge-

TABEL II.

Jean de la Fontaine × Cornelia de Bye.

doopt: Pierre, 22 Oct. 1631 en Catharina, 15 Sept. 1634.

De broer *Nicolas de la Fontaine* vond ik eveneens te Amsterdam terug: Extra-ordinaris 12 Mei 1623; „Te Leiden aangeteekend en aldaar getrouwd Nicola del Fontayne di Wickaer, boratwerker van Valenchyn, wedr. van Jeanne de Marlière en Jeanne Marchy van Leiden, wonende aldaer.” Uit het eerste huwelijk werden gedoopt te Amsterdam Marie (6 Nov. 1619) en Jenne (10 Juni 1622). Uit Pierre de la Fontaine nu is een vrij talrijke andere Amsterdamsche tak gesproten, waaromtrent hier eenige gegevens mogen volgen, en wel uit het huwelijk van diens zoon Jean met Marguerite le Thor.

Jean de la Fontaine van Valenciennes, koopman, oud 28 jaar, geassisteerd met zijn vader Pieter de la Fontaine, op de Fluweelen Burgwal, huwde 21 April 1654 met Margrieta le Thor, oud 21 jaar, wier ouders overleden waren; zij werd bijgestaan door Sara Tielens, haar grootmoeder, wonende op de Heerengracht. Uit dit huwelijk werden in de Waalsche kerk talrijke kinderen gedoopt: Jean (ged. 20 Juni 1655), die in 1680 met Geertruid ten Grootenhuys huwde, over wier nakomelingen straks meer; Jacques (13 Sept. 1658, in 1681 gehuwd met Barbara van der Burght en Susanna Cornelia (22 Maart 1673) in 1690 gehuwd met Isaac Cossart. De jong overleden kinderen en die, waarvan mij geen verdere gegevens bekend zijn, laat ik hier korthedshalve maar weg.

Jean de la Fontaine hertrouwde in 1678 met Catharina de la Fontaine, weduwe van Jean de Mouson.

Jean de la Fontaine Jeanszn., in 1680 gehuwd met Geertruid ten Grootenhuys, had verscheidene kinderen, van wie de meeste echter jong stierven of ongehuwd overleden. Alleen de zoon Jean, ged. 5 Oct. 1687, schijnt het tot een huwelijk gebracht te hebben.

Zijn broeder Jacobus de la Fontaine Jeanszoon, in 1681 met Barbara van der Burght gehuwd, zag eveneens verscheidene kinderen jong sterven. Diens zoon Jean, ged. in de Oudekerk 23 April 1684 en overleden in de Beverwijk 6 Mei 1743 bracht het echter tot gouverneur van de Kaap. Uit zijn huwelijk met Maria Elizabeth de Man werden twee kinderen geboren: Johan Gideon, die kinderloos overleed en Barbara Elisabeth, ge-

huwd met Walraven Robert van Heeckeren, heer van Barlham en Brandsenburg.

C. Afstammelingen van Simon de la Fontaine.

Een tak, wier aansluiting op oudere generaties ik niet kan aanwijzen, is die van *Simon de la Fontaine* en zijn echtgenoot Marie de Nimay. Uit hun huwelijk werden in de Waalsche kerk gedoopt: Henry (21 Aug. 1644); Jean (Oct. 1647) en Abel (18 April 1649), in 1679 gehuwd met Rachel Twyn. Verder moet dit echtpaar nog twee andere kinderen gehad hebben: Jacobus, gehuwd met Margareta Pool en Marie, gehuwd met Roeland Segaer. Zooals men ziet, zijn de doopnamen hier geheel andere dan die bij de besproken takken voorkomen; echter komt in de latere generaties plotseling de toevoeging „dit Wicart” bij sommige leden weer voor den dag.

Abel de la Fontaine, 17 Sept. 1679 ondertrouwd met Rachel Twyn, liet in de Waalsche kerk doopen: Catharina (27 Oct. 1680). In 1682 hertrouwt hij als weduwnaar met Sara Passchier van Leiden. In de Waalsche kerk vond ik de volgende doopinschrijving: 13 Juli 1687 Simon, père Abel de la Fontaine; getuigen Simon de la Fontaine Wicart en Marie de la Fontaine Wicart; blijkbaar vader en zuster van Abel. Echter met de toevoeging „Retiré”.

Jacobus de la Fontaine, op 28 Juli 1679 ondertrouwd met Margrieta Pool, liet op 29 Sept. 1684 in de Waalsche kerk een zoon Roeland doopen (getuigen: Roeland Segaer en Marie de la Fontaine di Wicaert echtgenooten); vader Jacob de la Fontaine di Wicaert. Deze Roeland huwde Lyntje Becker, waaruit een zoon Philip, in 1729 gehuwd met Adriaantje Anternak (Andernach?).

D. Later uit Valenciennes gekomen leden.

Voorts bleek mij, dat er vele tientallen jaren later, vermoedelijk omstreeks 1670, nog een lid der familie uit Valenciennes naar Noord-Nederland is verhuisd en hier nakomelingen heeft nagelaten. Op 24 Oct. 1670 werd nl. als poorter te Amsterdam ingeschreven Jan François de la Fontaine, geseyt Wicart, van Valenciennes, die poortergeld betaalde en dus niet, als met een poorterskind gehuwd, gratis werd ingeschreven. Hij overleed reeds op 9 Febr. 1679; zijn

echtgenoot Françoise Flamen op 20 Juni 1705. Opmerkelijk is, dat zijn vrouw denzelfden familienaam draagt als Marie Flamen, de echtgenoot van Philippe de la Fontaine.

Jan François de la Fontaine Wicart en Françoise Flamen lieten in de Waalsche kerk te Amsterdam verscheidene kinderen doopen: Jean (26 Oct. 1670, ongeh. overleden in 1725), Charles (22 Maart 1673, burgemeester van Weesp, aldaar ongehuwd overleden in 1720), Pierre (13 Juni 1677, ongehuwd overleden te Vianen in 1722). Verder had dit echtpaar nog drie kinderen, welker doop ik niet vond in de Waalsche kerk: Maria, gehuwd met Matthys Schöuten, Jacques en Catharina. De laatste huwde met Charles de la Fontaine Wicart. Dit echtpaar liet in de Waalsche kerk doopen: François (9 Maart 1687), Jean Philippe (31 Maart 1688) en een tweeling François en Elisabeth (3 Juli 1692). Deze tak bezat een brandewijnstokerij.

Tenslotte vermeld ik nog een Philippe de la Fontaine Wicart, overleden 1705, gehuwd met Jeanne de la Fontaine, die op 31 Juli

1685 te Amsterdam poorter werd als koopman, van Valenciennes; echter geen poortergeld betaalde omdat zijn vrouw blijkbaar poorterskind was. Dit echtpaar had vier kinderen: Philippe, Maria Johanna, Anna en Isaac. Alleen Philippe had afstammelingen: een zoon Philippe en een dochter; zijn broer en zusters stierven zonder descendenten.

Uit het vorenstaande, hoe beknopt ook gehouden, blijkt wel dat het geslacht de la Fontaine Wicart zich met zeer veel Amsterdamsche geslachten heeft vermaagschapt. Verschillende leden hebben zich van Amsterdam uit metterwoon in andere plaatsen gevestigd; verscheidene als predikant of koopman in andere plaatsen gewerkt. Het is waarschijnlijk, dat het aantal afstammelingen en daardoor ook het aantal verbintenissen met andere geslachten nog veel groter is dan hier kon worden aangeduid.

Bijgaande tabellen geven nog een overzicht der uitgebreidste takken, voor zoover hun nakomelingen verscheidene generaties omvatten.

Mr. H. REYDON.

Geslagt register der Bulteels

Onderstaande geslachtslijst bevond zich onder de familiepapieren van ons medelid, den heer van Goor den Oosterlingh.

Hoewel wij onder Hugenootsche families in het algemeen slechts diegene verstaan, die in het eind der 17e eeuw na de opheffing van het Edict van Nantes hier te lande gekomen zijn, meenden wij, dat deze lijst in dit kader toch op haar plaats was, aangezien het hier eveneens een Protestant geslacht betreft, dat wegens geloofsvervolgung zich hier te lande vestigde, en de lotgevallen der nazaten een treffend voorbeeld leveren, hoe in die tijden een geslacht over vrijwel geheel West-Europa verspreid kon raken. In dit tijdperk was onze handel nog vrijwel geheel op Europa georiënteerd, en het verdiende wel aanbeveling eens na te gaan, in hoeverre deze uit de godsdienstvervolgungen voortgekomen verspreiding van koopmansfamilies, op den duur heeft bijgedragen tot den grooten bloei van den Nederlandschen handel in onzen Gouden Eeuw.

v. T.

Thomas Bulteel of Bulteau, geboortig van Doornik heeft nagelaten, na veele Wederwaardigheeden in desselfs levensloop ondergaan te hebben, wegens de vervolging der Gereformeerde Religie, de navolgende Kinderen.

In 't Jaar 1533- verkeeg Eustache de Cocquiel diet Le Merchier door Koop de heerlijkheid van Lillo, wiens Dochter Anna de Cocquiel door recht van naasting in 't jaar 1554 vrouw van Lillo werdt, en door haar huwelijk met Paulus van Daele, Ridder, deze heerlijkheid in dat geslagt overbragt, daar die sedert in gebleven is. vida Butkens T. 2. pag. 248.

I. Philippe gebooren in den Jaare 1504, Coopman in Scharlaake-verwe, getrouwd met Jeanne le Cocquiel of Coquelle geseyd Marchier, is in den jaare 1577 om de Religie te Brussel Onthooft, nagelaten by Syne Vrouwe:

1. Gilles getrouwd tot Doornik met Marie

Loijau of Leijau. Overleden te Antwerpen den 27 January 1585 hij Sterft te Amsterdam, alwaer hij om de Religie gevlugt was, ten huysse van Zijn Broeder Jaques Bulteel den 12 Mey 1592 heeft nagelaaten:

Catteels.

1. Janneke getrouwd tot Aken met Antho-
nie Catteels of Cattel, hebben gewonnen

1. Abraham
2. Jean
3. Marie
4. Judith

Le Maijer

2. Marie getrouwd tot Londen in den
Jaare 1589 Martin Le Maijer, Coopman in
Lakenen, hebben gewonnen

1. Paulus
2. Jan. Overleden den 2 Mey 1609
3. Maria
4. Judith

3. Jeremias, getrouwd met Elisabeth Poor-
ters, hebben gewonnen.

1. Gilles
2. Jaques
3. Marie

Schot

4. Sara getrouwd in den jaare 1597 met
Jaques Schot, Coopman tot Haarlem.

Hertman

5. Ester getrouwd int jaar 1603 met Arend
Hertman Coopman te Amsterdam hebben
nagelaaten

1. Maria

Moinier

2. Gilette getrouwd tot Doornik met
Jaques Moinier hebben gewonnen

Vosterman

1. Anna geboren in den Jaare 1560 is op
den 12 Mey 1590 Getrouwd met Hans Vos-
terman Coopman tot Frankfort, hebben ge-
wonnen

1. Hans
2. Anneken
3. Jacob
4. Diederik
5. Pieter

Briane

2. Margareta getrouwd met Abel Briane,
Coopman tot Strasburg.

*Naderhand genootsaakt wegens de vervol-
ging der gereformeerde religie te vlugten na
Amsterdam daar zij hun met ter woon ge-
zet hebben.*

3. Jaques Coopman in Scharlaakenverwe tot
Doornik, getrouwd in den Jaare 1586, Clara
de Colenaer, geboortig van Antwerpen,
hebben gewonnen

1. Súsanna
2. Jaques
3. Maria
4. Sara

Hauverlé

4. Jeanne getrouwd int Jaar 1555 met
Caron Hauverlé De Jonge, Coopman tot
Doornik hebben gewonnen

Daillij

1. Denise getrouwd met Jean Daillij, Coop-
man tot Amsterdam, Sy Sterft anno 1603,
en liet by haar man nae

1. Abraham, Coopman tot Amsterdam,
is getrouwd met Magdalena De La Haye
hebben gewonnen

Schagt

1. Anna getrouwd met Lucas Schagt Doc-
tor in de Medicijnen tot Leyden hebben
gewonnen

1. Catharina
2. Jacobus
3. Magdalena
4. Anna
5. Maria

Bouwens

2. Johanna getrouwd met Jacob Bouwens
Doctor in de Medicynen, en Practisyn tot
Amsterdam, hebben gewonnen

1. Magdalena
2. Josias
5. Sonnette volgt hier nae
6. François, ongetrouwd Overleden, tot
Antwerpen.

Copijn

den 3 augustus 1584 uit haar hujs willende

vlugten, door een ontstaan oproer van het gemeen welke de Stad aan den hertog van Parma wilden overgeven, ongelukkig met haar Zoon gesneuveld

7. Denys getrouwd met Jaqueline Copyn, te Antwerpen. Dood geschooten int jaar 1584 hebben Gewonnen

1. Philip gebooren int Jaar 1579, wierd meede Anno 1584 op Zijn Moeders Arm Synde, door een Snaphaan Schoot vant Leven berooft.

II. Jean Gebooren in den Jaare 1505, Getrouwd tot Doornik met Margareta Ablay, in Syn Leven geweest Zijnde Coopman in Laeken, in de Hoogstraat te Antwerpen hy is gerust Anno 1568, Zij Sterft int jaar 1555, hebben nagelaaten

Vermeijlen

1. Cateline getrouwd met Nicolaas Vermeijlen, Coopman tot Antwerpen hebben gewonnen.

Verbeke

1. Sara getrouwd met Mattheus La Beke, gesegd Verbeke, beyde binnen Leyden overleden, hebben gewonnen

1. Isaac gebooren in den Jaare 1593
2. Abraham Jong gestorven

Espellier

2. Margarite, Getrouwd met François Espellier, Coopman tot Antwerpen, hebben gewonnen

1. Maria gebooren in den Jaare 1572
3. Jean Coopman tot Staden, naderhand geresideert hebbende te Amsterdam, getrouwd met Sara de Laat hebben gewonnen

1. Hans
2. Sara
4. Pieter in Zijne Jonge Jaaren tot Keulen Overleden.
5. Maarten Jong gestorven.

Boots

6. Jeanne getrouwd met Anthonie Boots, hebben gewonnen
1. Abraham

Baillij

2. Anna getrouwd met Nicolaas Baillij, Coopman tot Staden.

7. Paulus, Jong gestorven.

III. Pierre Coopman tot Doornik, ongehuwd Overleden.

IV. Jaques Coopman tot Doornik, nae het verhael van Sommige tot Vilvorden en in de Troebelen omgebracht, of nae t'geene in de Andere Stamboom Staat, is hij met Zijn Broeder Philips Bulteel, om de Religie binnen Brussel in den Jaaren 1577 Onthoofd, om dat Zij met een Predicant Biddende en hun Godsdienst waarnemende gevonden waaren, hij was getrouwd met Marie Willequeau in het jaar 1567, bij dewelcke hij heeft nagelaaten.

Fermen

1. Joanette, getrouwd met Jean Fermen, Coopman te Doornik.
2. Jean, Getrouwd tot Aken heeft nagelaaten een Soon genaamt Carel, Coopman te Londen.
3. Gilles, Koopman te Londen, heeft nagelaaten een Soon genaamt Jaques, welke te Leyden gestudeert heeft.
4. Philips, Jongman Gestorven.
5. Christine Jonge Dochter Gestorven.

Oliviers

6. Francoise getrouwd met Jean Oliviers, hebben gewonnen een Soon genaamt
1. Jean.

De Nonoij

7. Maria Margareta getrouwd met Nicolas De Nonoij, Coopman tot Londen, beyde gestorven Sonder kinderen Natelaaten.
8. Jaques, Coopman te Antwerpen, getrouwd met Anne Moisionier.

V. Michel Coopman tot Doornik getrouwd met Jeanne Bellier, die na haer mans Overleyden hertrouwd is met Jean Hanneau, Coopman tot Doornik.

De Veau

De Lannoij

VI. Catelyne of Callo, getrouwd met Jean De Veau, Coopman tot Antwerpen, hebben gewonnen een Soon genaamt Jean Sonnette of Agniette Bulteel, getrouwd met Martin De Lannoij, Coopman te Doornik, zie verder het geslagt Register der Lannoys.

Legesbesluit Bevolkingsregister

De voornaamste bepalingen „Legesbesluit Bevolkingsregisters” zijn de volgende:

Artikel 1.

- (1) Behoudens het nader in dit besluit bepaalde is het gemeentebestuur bevoegd inlichtingen uit het bevolkingsregister of uit het verblijfsregister te verstrekken dan wel, zonder opgave van redenen, geheel of ten deele te weigeren of te doen weigeren.
- (2) Met inlichtingen worden voor de toepassing van dit besluit ten deze gelijkgesteld: opgaven, bewijzen of verklaringen van opneming of afvoering, uittreksels, afschriften fotokopieën, reproducties, verificaties en wijzigingen of aanvullingen van alle zoodanige inlichtingen.
- (3) De uit het bevolkingsregister of uit het verblijfsregister verkregen inlichtingen mogen, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van het gemeentebestuur, door den aanvrager niet worden gepubliceerd of anderszins bekend gemaakt, noch aan derden worden verstrekt of medegedeeld, noch ten behoeve van derden worden verwerkt.
- (4) Het bepaalde in het derde lid is niet van toepassing op inlichtingen, bestemd voor ambtelijke doeleinden.

Artikel 4.

- (2) Met afwijking in zooverre van het bepaalde in artikel 1, eerste lid, worden inlichtingen, gevraagd omtrent een vroeger of tegenwoordig adres, of, in het persoonlijk belang van den verzoeker, omtrent hem zelf of zijn bloed- of aanverwanten, steeds verstrekt, tenzij blijkt, dat tegen die verstrekking uit overwegingen van maatschappelijken aard of anderszins bezwaar bestaat.

Artikel 5.

- (1) Geen inlichtingen worden verstrekt omtrent vroeger of tegenwoordig verblijf in een krankzinnigengesticht, in een strafgevangenis of in een huis van bewaring, in een Rijkswerkinrichting, in een tuchtschool of in een reclasseeringsinstelling, voor zooveel betreft hen, die behooren tot de bevolking voor wie de inrichting of instelling bestemd is, omtrent buitenechtelijke geboorten of samenwoning, omtrent ontheffing of ontzetting uit de ouderlijke macht, omtrent doodsoorzaken, tenzij voldoende blijkt, dat de inlichtingen noodig zijn voor ambtelijk gebruik dan wel ter uitvoering van wettelijke bepalingen of voor een philanthropisch of wetenschappelijk doel of tenzij de verstrekking in een bijzonder geval noodzakelijk of wenschelijk wordt geacht.
- (2) Omtrent de in het eerste lid bedoelde inlichtingen is een ieder, voor zooveel mogelijk, tot geheimhouding verplicht.

Artikel 7.

- (1) Met afwijking in zooverre van het hetgeen daaromtrent is bepaald in bijzondere wetten, verordeningen en besluiten, wordt, behoudens het bepaalde in artikel 8, voor elke inlichting uit het bevolkingsregister of uit het verblijfsregister een recht geheven.
- (2) Ook indien een gevraagde inlichting niet leidt tot het beoogde gevolg, is het in het eerste lid bedoelde recht verschuldigd.
- (3) Indien een gevraagde inlichting noodig is in het persoonlijk belang van den verzoeker, kan zij op grond van onvermogen, kosteloos worden verstrekt.

Artikel 9.

- (1) Voor de heffing van het in artikel 7, eerste lid, bedoelde recht wordt onderscheiden naar:
 - 1) openbare of semi-openbare diensten, instellingen en bedrijven;
 - 2) particulieren of particuliere instellingen en bedrijven.
- (2) Door openbare of semi-openbare diensten, instellingen en bedrijven is verschuldigd:
 - 1) zonder abonnement:
voor elke inlichting f 0,05
 - 2) bij geldig blijvend abonnement:
voor 100 inlichtingen „ 4,75
voor 500 inlichtingen „ 22,50
voor 1000 inlichtingen „ 42,50
voor 10000 inlichtingen „ 400.—
- (3) Door particulieren of particuliere instellingen en bedrijven is verschuldigd:
 - 1) zonder abonnement:
voor elke inlichting f 0,50
 - 2) bij abonnement met een geldigheidsduur van een jaar:
voor 25 inlichtingen „ 10.—
voor 100 inlichtingen „ 35.—
voor 500 inlichtingen „ 150.—
voor 1000 inlichtingen „ 200.—
voor 10000 inlichtingen „ 1000.—
- (4) In een bijzonder geval kan het gemeentebestuur een abonnement met een geldigheidsduur van ten hoogste een jaar aangaan voor de verstrekking van meer dan 10.000 inlichtingen tegen een daarvoor te bepalen tarief.

Artikel 10.

Aan de in het voorgaand artikel genoemde tarieven zijn niet onderworpen de bijzondere inlichtingen, welke worden verstrekt ten aanzien van niet met name of adres aangeduide of aan te duiden personen of groepen van personen ten behoeve waarvan het bevolkingsregister dient te worden doorlopen, ten einde de verlangde gegevens op te sporen. Voor de verstrekking van deze bijzondere inlichtingen is voor elk uur, daaraan besteed — gedeelten van een uur voor een geheel gerekend — verschuldigd een bedrag van f 2,50.

Artikel 11.

- (1) De voor een inlichting of voor een abonnement verschuldigde kosten moeten bij vooruitbetaling worden voldaan. Geheele of gedeeltelijke terugbetaling van niet of niet ten volle gebruikte abonnementen vindt niet plaats.
- (2) Een abonnement wordt geacht te zijn aangegaan op den dag, waarop het verschuldigde bedrag is voldaan, tenzij een latere datum is overeengekomen.
- (3) Elk abonnement wordt gesteld op naam van den aanvrager; het is noch geheel noch gedeeltelijk voor overdracht op anderen vatbaar.

Artikel 15.

De bepalingen van dit besluit zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de verstrekking van inlichtingen uit het centrale bevolkingsregister, het schakelregister, de persoonskaartenarchieven en het Persoonsbewijzenregister, in beheer bij de Rijksinspectie van de Bevolkingsregisters, met dien verstande, dat de Secretaris-Generaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken, voor zooveel noodig, nadere regelen stelt met betrekking tot verichtingen, welke onder inlichtingen niet zijn begrepen.

Boekbespreking

„Het wetenschappelijk werk en de verzameling van Pastoor Slosse" door Dr. J. Soete, stadsbibliothekaris te Kortrijk. — Kortrijk. J. Vermaut '42. Leopold Slosse werd geboren op 2 Slachtdaand 1842 te Marke in West-Vlaanderen. Hij was afwisselend leeraar te Kortrijk en te Dixmude, onderpastoor te Sintruis, en te Iseghem; daarna pastoor te Coyghem en te Rumbek, waar hij in 1920 overleed. De reden waarom wij hem hier aanhalen is gelegen op sibbekundig gebied. Leopold Slosse liet een verzameling van anderhalf miljoen bidprentjes na, plus een daarbij aansluitend uitvoerig archief van bescheiden, stamboomen en geschiedkundige documenten bij die stamboomen behorend. Alles berust ter Stadsboekerij van Kortrijk.

Het bidprentje, of „doodsanctie" zooals men het in West-Vlaanderen noemt, werd geboren in Holland, in Amsterdam in 1758. Van daar uit vindt het zijn weg naar het Zuiden en Oosten. In 1790 duikt het voor het eerst te Antwerpen op; in 1814 pas in Brugge. Gelijktijdig verspreidde het zich in Westfalen. Later pas in Frankrijk, sporadisch in Italië en Polen. In andere oorden treft men het niet aan. Sommige bidprentjes vermelden stamboomfragmenten en vertegenwoordigen dus voor onze wetenschap waarde. De voorstellingen op de prentjes zijn aan wijzigingen onderhevig. Oorspronkelijk zijn ze louter van bijbelschen aard; in 1840 is Fransche invloed bespeurbaar; in 1860 veredelen ze weer; later worden gezichten van kerken erop afgebeeld, nog

later portretten der overledenen. Slosse ontwierp voor anderen veel bidprentteksten, evenals. Gezelle dikwerf gedichtjes ervoor dichtte, zoogenaamde „kerkhofblommen". Sommige families hebben bidprentjes laten drukken voor personen die allang begraven waren; personen van beteekenis alleszins. Men heeft er gevonden tot 1306 teruggaande.

Dr. J. Soete beschrijft wat de Verzameling Slosse allemaal bevat. Men kan gerust zeggen: alle sibbekundig materiaal van de Stad Kortrijk, plus alles van beteekenis van geheel Zuid-Vlaanderen, zuidwaarts van voormelde stad. Het is geweldig wat Slosse bijeen-gegaard heeft, zijn vertrekpunt nemend bij priesterlijke families, en zich dan uitspreidend langs alle optredende vertakkingen. Het nageslacht mag dezen verzamelaar wel uitermate dankbaar zijn.

Men moet geenszins denken, dat Dr. J. Soete in zijn werkje al het materiaal behandeld heeft, zeker niet: het is alleen omstandig opgesomd en korthedshalve gecommenteerd. Er is trouwens nog heel wat niet-geordend materiaal bij de Slosse-verzameling. Brieven, albi, dozen vol bescheiden op de parentelen betrekking hebbend, boeken, die het eigendom zijn geweest van den geleerden pastoor.

Voor hen, die in hun kwartierstaat naar West-Vlaanderen vertakken, is de kennisneming van Dr. J. Soete's memorandum ten eerste aan te raden en een raadplegen van Slosse's materiaal meer dan verantwoord.

MARCEL VAN DE VELDE

Uit het Verbond

Het Februari-nummer bood geen plaats voor deze rubriek, doch thans zijn zoovele zaken te vermelden, die voor onze leden en lezers van belang zijn, dat wij deze schade dubbel inhalen. In de eerste plaats het een en ander uit ons jaarverslag, dat door de goede zorgen van den heer Bisschops dezer dagen gereed kwam. Gaarne hadden wij al onze leden een exemplaar doen toekomen, doch hiertegen verzet zich de papierschaarschte. Derhalve dienen wij genoegen te nemen met de voornaamste cijfers en feiten. Op 1-1-1942 telden wij 2022 leden (de 2033 in het vorige jaar genoemd, betroffen de leden die zich tot dien datum aangemeld hadden, doch daarvan zijn er 11 eerst op 2-1-1942 ingeschreven, en onze administrateur houdt zich nu eenmaal aan zijn boekhouding, waarbij we ons hebben neer te leggen). Op

31-12-1942 waren we tot 3652 leden geklommen, een groei dus van 1630 leden. Deze is inmiddels blijven aanhouden, en we mogen hierbij wel verklappen, dat we in de eerste dagen van Maart ons 4000e lid hebben ingeschreven! Dat dit heel wat geschrijf veroorzaakt, blijkt wel uit de toename der correspondentie; in 1942 kwamen bij ons binnen 19064 brieven, en verlieten 24365 poststukken ons bureau! De ervaringen der eerste maanden van 1943 wijzen er op, dat ook deze cijfers dit jaar nog aanmerkelijk zullen stijgen. Onze tentoonstelling werd een groot succes, ruim 25000 bezoekers in den Haag en ruim 51000 in Amsterdam namen kennis van wat sibbekunde is en wil. Als de tijdsomstandigheden niet al te zeer tegenwerken, hopen wij de tentoonstelling dit jaar in Rotterdam, Utrecht en Groningen te houden, maar.... de moei-

lijkheden zijn vele! Dit geldt ook voor ons personeel, evacuatie, tewerkstelling, enz. slaan steeds nieuwe gaten in de bezetting der afdelingen, en het is niet altijd mogelijk dergelijke ingewerkte krachten direct zonder stoornis voor de gang van zaken door andere te vervangen. Gelukkig heerscht er ten onzen bureele een prettige, kameraadschappelijke geest, die extra doet aanpakken waar het noodig is, doch zelfs bij allen goeden wil kunnen moeilijkheden niet altijd uitblijven. Men denke zich bijv. in, wat het betekent, wanneer in een kantoor als het onze, waar bijna elken avond tot 11 uur gewerkt wordt, een verbod om na 8 uur op straat te zijn, verschijnt. De oplossing werd gevonden, door hen die des avonds werkten, 3 maal per week bij ons te doen overnachten! Slechts op deze wijze was het mogelijk de afdeling Afstammelingen door te laten draaien.

De verplaatsing van „Liebaert” naar Amsterdam bracht eveneens groote moeilijkheden, aangezien men nu eenmaal niet elke tien minuten intercommunaal opbellen kan, maar dit contact tot één maal daags dient te beperken. Mogen wij ter besparing van onnoodige moeite en tijdverlies onze leden nog eens herinneren aan pag. 27 van het Sibbekundig Zakboekje?

Klachten inzake bezorging van Sibbe, adresveranderingen enz. gelieve men rechtstreeks op te geven aan den Uitgever, Uitgeverij „Liebaert”, Stadhouderskade 40, Amsterdam-Z., Giro 410231.

Tevens zij hier gewezen op het feit, dat de Bibliotheek voor Geslacht en Wapenkunde, waarin bijv. het boekwerkje van *Kruimel* verschenen is, *niet uitgegeven* wordt door ons Verbond of Liebaert, doch door de Uitgeversmaatschappij *Rutgers* te Naarden. Desalniettemin ontvangen wij geregeld bestellingen, postwissels, girostortingen enz. voor deze uitgaven, die alle weder door of teruggezonden dienen te worden.

Ook hebben wij nog een dringend verzoek. Sinds 1 September 1941 worden door ons geen brieven in behandeling genomen, die niet vergezeld zijn van een bedrag aan postzegels van f 0.30 voor niet-leden, en f 0.075 voor leden van het Verbond. Hoewel de heer Pama dit welhaast elken Zondag in zijn radiotoespraak vermeldt, zijn er nog talloze zondaars, die zich daar niet aan houden. De niet-leden ontvingen dan tot

duisver een briefkaart, waarin zij op hun fout gewezen werden en hun nog 8 dagen gelegenheid geboden werd dit verzuim te herstellen. Voor de leden volstonden wij meestal met het plakken van een klein etiketje op onzen antwoordbrief, dat luidde: Elk antwoord van ons moet óók gefrankeerd worden! Er schijnen echter zeer hardleersche leden te zijn, tenminste, de maandelijksche post-porti, die theoretisch nihil moeten zijn, zijn meestal de f 150,— aardig gepasseerd. Vooral bij het toezenden van kwartierstaten ter verdere voorlichting wordt welhaast nooit porto bijgesloten. Wij hebben derhalve besloten deze brieven vanaf 1 April niet meer te beantwoorden. Ons ledental is thans té groot, dan dat wij door kunnen gaan, met voor elken brief, waarvan de afzender blijk geeft, de wellevendheid niet te beseffen, een inschrijving te maken, kaart te schrijven, na te gaan of de f 0.075 na een week is binnengekomen, deze weer af te boeken (vaak wordt per giro gestort, dat maakt de procedure nog ingewikkelder!), terwijl het ook niet aangaat in deze tijden van papierbezuiniging carton voor dergelijke formulieren te verspillen. Brieven van leden, met verzoek om inlichtingen (klachten natuurlijk uitgezonderd, doch dienen deze in 90 % der gevallen aan de Uitgeverij geadresseerd te worden), die géén antwoordporto bevatten, ontvangen een stempel Z (onder) P(orto) O(nbeantwoord), en worden in de dossiers opgelegd. Behalve papier en portokosten bespaart dit tevens een arbeidskracht, want al dit naslaan, uitschrijven en opzoeken kost zeer veel tijd!

Wat ons Patriciaatspotje betreft, slaagden wij er in een prachtig exemplaar voor f 365 te koopen, tot nog toe ontvingen wij een bedrag van f 164,30, doch zijn (jammer genoeg) alle contributies nog lang niet binnen, zoodat wij hopen, dat het door ons voorgeschoten restant hiermede ook terugbetaald kan worden. Wij konden ons exemplaar nog zeer billijk verwerven, op de laatste veiling der firma Beyers te Utrecht bracht een exemplaar met opgeld, ruim f 500.— op! De prijzen van boeken op ons gebied stijgen helaas nog steeds!

Hoewel dankbaar, mogen we nog allerminst voldaan zijn over het Kwartjesfonds waar op de heer van Hijkoo hieronder nader terugkomt:

Intusschen zij van deze plaats, allen leden, Kwartjesfond bedachten, hulde gebracht. Het doet bijzonder prettig aan, dat ook van de leden zooveel uitgaat.

Ten slotte nog een verrassing. De toenemende uitbreiding van ons Verbond noodzaakte ons, een gedeelte der handschriften en kartotheek elders op te slaan. Wij kregen daartoe de beschikking over een groot vertrek in de Copernicuslaan 225, en hopen nu, vanaf 1 April daar voorloopig eenmaal per week avondspreekuur te gaan houden, waartoe ons meerdere verzoeken bereikten. Veel belangstellenden hebben overdag hun werkzaamheden, en zouden toch gaarne voorlichting wenschen. Een soortgelijk spreekuur voor een ander stadsgedeelte zal eerlang gehouden worden in het perceel Damsigtstr. 35 te Voorburg. Ten slotte kregen wij voor onze bestuursvergaderingen en bijeenkomsten der werkgemeenschap de beschikking over de benedenverdieping van het perceel 1e v. d. Boschstr. 29a, dat ons door de bewoonster, mevr. van Voorthuysen—van Steyn Callenfels, voor dat doel geheel ingericht werd aangeboden. Deze vertrekken bevatten een schat van antieke meubels, porcelein en een zeer uitgebreide verzameling familieportretten van het geslacht v. STEYN CALLENFELS en aanverwante families, voor een rechtgeaard sibbekundige om te watertanden. Zoodra de lente dus zijn intrede gedaan heeft, begint het sibbekundige leven, vooral in Den

die zoowel het Patriciaatspotje als het Haag, weer in nieuwe vormen uit te loopen. Dit wil echter nog niet zeggen, dat elders stilgezeten wordt, in Groningen zal een centrum gevormd worden te Maastricht ontstond een dergelijke kring onder leiding van den heer DIELIS. In Noord-Holland onder de heeren KOEMAN en VAN BREMEN, in Zeeland onder den heer AALBREGTSE, terwijl in Apeldoorn en omgeving onze Voorzitter en Mr. VALETON onder de nieuwe bewoners een sibbekundige werkgemeenschap organiseren.

Waarlijk, waar we om ons heen zien, overal vertoont zich, ondanks de soms uiterst moeilijke omstandigheden een opgewekt sibbekundig leven, zooals men tot voor kort in zijn stoutste droomen niet had durven hopen!

v. T.

Waarschuwing

Tot onze spijt moeten wij onzen leden mededeelen, dat onze ervaringen met den heer H. v. Otichem, niet van dien aard geweest zijn, dat wij hem verder kunnen aanbevelen. Over de zeer trage afwikkeling der opdrachten bereiken ons velerlei, zeker niet ongegronde klachten. Alvorens dus opdrachten aan den betrokkene te verstrekken, stelle men zich eerst in verbinding met ons Secretariaat, Willemstraat 47, 's-Gravenhage.

HET BESTUUR.

Vragen en antwoorden

VRAGEN

LEYDECKERS. Wie kan mij aanwijzingen verschaffen betreffende het geslacht van Claas Leydeckers, wijnkooper te Amsterdam, geboren aldaar 25 September 1633. Hij huwde te Amsterdam op 15 Maart 1659 met Jacomijntje van Styrum, dochter van Anthony en Marietje Jandr. Pick, geboren te Haarlem 21 Augustus 1635. Bij dit huwelijk was de bruidegom geassisteerd met Jan van den Eeckhout, zijn cousyn (hoofd van het wijnkoopersgilde, zoon van Grietje Claasdr. Leydeckers). Alle gegevens aangaande deze familie Leydeckers, ook wat betreft het familiewapen, zijn mij welkom.

W. HENKES, Amstenrade.

STERK. Uit het huw. van Frederik Willem Ster(c)k, geb. Maastricht 7-6-1756, geh. Grave 7-11-1784 met Anna Catharina Kempkens (Kemkes), zijn o.a. de navolgende kinderen geboren: 1. Jacobus Martinus

Sterck, ged. Grave 1-1-1786: peter: Martinus Christophorus Sterck; meter: Johanna Kempkens. 2. Frederica Antonia Sterck, ged. Grave 11-1-1788: peter: Antonius Sterck; meter: Frederica Joosten. 3. Johannes Antonius Sterck, ged. Grave 18-12-1789: peter: Johannes Martinus Sterck, ged. Grave 20-8-1793: peter: Martinus Christophorus Sterck; meter: Catharina Joosten. 5. Johannes Sterck, ged. Grave 26-12-1795: peter: Theodorus Lens; meter: Elisabeth Sterck. 6. Adrianus Christophorus Stanislaus Sterck, ged. Grave 7-5-1800: peter: Johannes Scherrer; meter: Maria Agnes Eijk. Een familieverband tusschen deze Ster(c)k-en, die als peter en meter fungeerden kan door mij nog niet worden vastgesteld. Hoogstwaarschijnlijk zijn het broers en zuster van F. W. Ster(c)k. Daar F. W. Ster(c)k bij z'n huw. met A. C. Kempkens R.K. werd — voordien beleed hij de Luthersche Religie — zullen deze peters en meter waarschijnlijk ook R.K. zijn geworden, gesteld tenminste, dat zij inderdaad broers en zuster van Fred. W. zouden zijn.

Wie kan mij over deze peters en meter gegevens verschaffen?

Tot wederdienst gaarne bereid!

A. STERK, Spoorstraat 86, Wehl (Gld.)

ONDERBERGH. Willem Onderbergh ondertr. te Delft 26-10-1765 als j.m. op de Buytewatersloot met Johanna Nieuwenhuysen, j. d., mede aldaar. Zij zijn te Delfshaven getr. 10-11-1765 en hebben te R'dam verschillende kinderen laten doopen. Onderzoek te R'dam, Delfshaven, Delft den Haag en vele andere kleinere plaatsen in de omgeving leverde omtrent Willem O.'s voorgeslacht niets op. Zeer waarschijnlijk waren zijn ouders Jan Onderbergh en Wijntje van Tuyl, die beiden te R'dam zijn overleden, doch waarover verder niets bekend is. Daar de naam Onderbergh weinig voorkomt, houdt ik mij voor alle gegevens nopens deze familie gaarne aanbevolen.

J. KROL

SONNEVELT en GUIGER. 8 Mei 1735 (ondertr. 6-4) werd te Veen (N.Br.) het huwelijk bevestigd van Joannes Mariaasoon Sonneveldt en Anneke Dommergen Guiger (ook Guyger, Guygo, Goch, Gogh, van Gogh). Sonneveldt was weduwnaar van Pieterneel Claassen. Dit laatste huwelijk werd bev. 10 Mei 1733, ondertr. 15 April, godsd. Geref. Wie kan mij over bedoelde personen nadere inlichtingen verstrekken?

J. F. VOS

BOT(H). Gaarne ontvang ik opgave van eventueel bestaande wapens Bot(h), Eygenraam, Don. Ook gegevens omtrent deze families zal ik gaarne ontvangen. Weet iemand den oorsprong van het wapen Heynsius? (N.P. 1935-36) of de oudste afbeelding?

J. BOT Jr.

OUDE NUMMERS „SIBBE”. De boekerij van den Nederlandschen Omroep, Heuvellaan 33, Hilversum, zou gaarne ontvangen de nummers 7 en 8 van den *eersten jaargang van Sibbe*. Bij den uitgever zijn zij uitverkocht. Kan een onzer leden den Omroep daaraan misschien helpen. Het spreekt vanzelf dat hij bereid is de nummers te betalen.

HENTZEPETER. Ter completeering van mijn gegevens en ter aanvulling van mogelijke bestaande kwartierstaten en andere bescheiden, zou ik gaarne in contact willen komen met ieder, die op een of andere manier bij zijn sibbekundig onderzoek de geslachtsnaam Hentzepeter tegenkomt.

P. HENTZEPETER, Oudwijkstraat 3, Utrecht.

NOMES. Ongeveer 1710 huwde te de Rijk Dirk Pietersz Nomes (Nomis) met Trijn (Griet) Jans. Wie waren zijn ouders en de kinderen hiervan? Wie zijn grootouders en hun kinderen?

E. NOMES Jr.

MAHIEU, DOST, VISMANS. Steyman Isaäcs Mahieu tr. Geertruidenberg 31 Jan. 1657 Maria Dost Julianusdr. zijn zoon: Abraham Mahieu gedoopt Geertruidenberg 3 Nov. 1667, overlijdt aldaar 9 April 1745. Hij is procureur en trouwt aldaar 21 Nov. 1697 Wilhelmina Vismans geb. aldaar en er overleden 1 Februari 1740. Nadere gegevens gev.

J. F. VAN NIEUWKUYK

GIFFENIG, LISCALJET, VAN LIMBURG. David Giffenig geb. Breemen trouwt Amsterdam 19 Mei 1686 Geertrui Liscaljet, dochter: Anna Geertruida Giffenig ged. Amsterdam 18 Febr. 1691 x aldaar

1 Mei 1721 Abraham van Limburg geb. Leiden 21 Oct. 1692, overleden Amsterdam 19 Dec. 1761, notaris en boekhouder der Rekenkamer aldaar (van Limburg verder bekend).

J. F. VAN NIEUWKUYK

SARDIN, v. d. HORST—STARCKENTROOST VAN LOMMEL. Anthonie Sardin x Adriana v. d. Horst. Zijn zoon: Hendrik Sardin ged. den Haag 31 Mei 1699 x Den Haag 14 Nov. 1723 Margriet Starckentroost. Zijn zoon: Jan Anthonie Sardin ged. Den Haag 22 Nov. 1729 x Den Haag 22 April 1759 met Cornelia van Lommel ged. Meerle (België) 17 Maart 1732, overleden Meersel 3 Nov. 1798. Nadere gegevens gevraagd.

J. F. VAN NIEUWKUYK

PRINS. Inlichtingen omtrent geboorte, ouders enz. gevraagd van: Huijbregt Prins, geh. met Maartje Ligtermoet woonde destijds te Maassluis alwaar hun in de jaren 8 Aug. 1762—20 Nov. 1765 en 4 Oct. 1769 3 kinderen werden geboren t.w. Willem, Cornelia en Jan. 2. Huybert of Huybregt Prins gehuwd met Jannetje v. d. Hoeven te Maassluis alwaar hun 2 kinderen werden geboren t.w. Jacob 15 Dec. 1781 en Neeltje 19 Juni 1783. 3. Willem Prins gehuwd met Neeltje Huisman, hun werd te Maassluis 19 Juni 1791 een zoon geboren Huybregt.

J. C. PRINS

ANTWOORDEN

VAN ENTEREN (III, 27). Op 16-1-1780 is te Charlois gedoopt (geb. 18-12-1779): Arentje, d. v. Bastiaan Ariense van Enteren en Neeltje Cornelisdr. Hans. — te Pernis zijn getr. 3-6-1770: Bastiaan Ariense van Enteren, j. m. van Charlois en Neeltje Cornelisdr. Hans, j. d. van Pernis. — Te Charlois werd 30-9-1743 gedoopt: Bastiaan, z. v. Ary Bastiaans van der End en Maartjen Ariens Jongejan. — Te Pernis zijn getr. 19-10-1732 (ondertr. 29-9-1732): Ary Bastiaanse van Enteren, j. m. geboortig van Rhoon en wonende te Charlois met Marytje Ariens Jongejan, j. d. geboortig van Rhoon en wonende onder Pernis.

J. KROL

VAN GENT (II, 294). Aert Joosten van Gent, die te Charlois in 1709 trouwde met Cornelia Gerrits v. d. Linden, is zonder twijfel dezelfde als: Aerd, gedoopt te Charlois 15-5-1689 als zoon van Joost Cornelisse en Jaepje Aerts. Doorslaggevend bewijs hiervoor is wel, dat het echtpaar van Gent—v. d. Linden op 10-5-1711 te Charlois een kind Jaepje laat doopen.

J. KROL

Bij den luidspreker

Door den hoofdredacteur zullen in de komende maand de volgende radiovoordrachten gehouden worden. De uitzendingen vinden plaats over den zender Hilversum II van 13.00 tot 13.15 uur in de uitzending van het Ned. Verbond v. Sibbekunde „Wie en wat waren onze voorouders”. Correspondentie betreffende deze uitzendingen gelieve men te richten aan het secretariaat van het Verbond.

Zondag 21 Maart: Vragen van luisteraars.

Zondag 28 Maart: Wat is eigenlijk een familiewapen?

Zondag 4 April: De inneming van den Briel, sibbekundig bezien.

Zondag 11 April: Vragen van luisteraars.

Zondag 18 April: Kent u „Sibbe”?